

Aika 18.04.2023, klo 09:37 - 11:38

Paikka Neilikkatie 17, kokoustila Kuninkaala

Käsitellyt asiat

- § 91 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 92 **Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 93 **Luottamushenkilön eronpyyntö - aluevaalilautakunnan varajäsen Samuli Porio**
- § 94 **Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen**
- § 95 **Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palveluverkko ja investointien toteutustapa**
- § 96 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien kulttuurihyvinvoinnin ottamista osaksi hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouksia**
- § 97 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien alueen asukkaiden, asukas- ja muiden yhdistysten sekä alueella toimivien yritysten osallistamista sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähipalvelujen suunnitteluun**
- § 98 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Ukrainan sodan uhrien tukemista**
- § 99 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien etsivän vanhustyön pysyvän toiminnan järjestämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella**
- § 100 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien omaishoitajien palvelutarpeiden tunnistamista ja jaksamisen tukemista**
- § 101 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien toimenpiteitä ikäihmisten yksinäisyyden lievittämiseksi**
- § 102 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien psykiatrisen sairaanhoitajan palvelujen ottamista osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen oppilashuoltoa peruskouluissa**
- § 103 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien erityisnuorisotyön ottamista osaksi lastensuojelun palvelutarpeenarviointia**
- § 104 **Koonti valtuustoaloitteista vuodelta 2022**
- § 105 **Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 106 **Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat**
- § 107 **Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset**

Saapuvilla olleet jäsenet

Maarit Raja-Aho, puheenjohtaja
Olga Gilbert, 1. varapuheenjohtaja
Tanja Aidanjuuri, 2. varapuheenjohtaja
Marja Ahava
Anssi Aura
Antero Eerola
Terhi Enjala
Jukka Hako
Lauri Kaira
Nina Korventaival
Pirkko Letto
Pirjo Luukkala
Teemu Purojärvi
Sakari Rokkanen, poistui 11:22
Jari Sainio
Riitta Särkelä
Eva Tawasoli

Muut saapuvilla olleet

Riikka Liljeroos, Hallintojohtaja, sihteeri
Elina Eeva, Sosiaalijohtaja
Mia Flygar, Viestinnän edustaja
Hanna Heinikainen, Talousjohtaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Patrik Karlsson, Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja, poistui 11:34
Sirkka-Liisa Kähärä, Aluevaltuuston puheenjohtaja
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhuspalvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Paula Lehmuskallio, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Kirsi Leväpelto, Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
Nina Linja, Järjestämisen tuen johtaja
Kati Liukko, Terveystieteiden palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
Pasi Salo, Tilakeskuksen päällikkö
Leena-Mari Tanskanen, Viestintäjohtaja
Tiia Tuovinen, Juristi

Poissa

Vida Amoah, Nuorisovaltuuston edustaja
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Anne Karjalainen, Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Timo Pitkänen, Tietohallintojohtaja
Anne Sivula, Henkilöstöjohtaja

Allekirjoitukset

Maarit Raja-Aho
Puheenjohtaja

Riikka Liljeroos
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Marja Ahava

Terhi Enjala

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) tiistaista 25.4.2023 klo 12.00 lähtien.

Pöytäkirjanpitäjä Riikka Liljeroos

§ 91**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 141 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 145 §:n mukaan toimielimen jäsenten, esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaisissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa sekä
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla, konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen. Toimielinten kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö. Pöytäkirjanpitäjällä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättämiseen asti.

Hallintosäännön 152 §:n mukaan aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja.

Ehdotus

Aluehallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 92**Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Esityslista sisältää ehdotuksen kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Tarkoituksena on, että aluehallitus valitsee kokouksessaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä laaditun esityslistan mukaisen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa seuraavasti: Marja Ahava ja Terhi Enjala.
3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) tiistaista 25.4.2023 klo 12.00 lähtien.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 93**Luottamushenkilön eronpyyntö – aluevaalilautakunnan varajäsen Samuli Porio**

VAKEDno-2023-1475

Asian valmistelija: hallinnon asiantuntija Kaarlo Suutarinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaalilautakunnan varajäsen Samuli Porio on toimittanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 5.4.2023 eroanomuksen aluevaalilautakunnan varajäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi

Aluevaltuusto on kokouksissaan 8.3.2022 § 9 ja 14.3.2023 § 13 päättänyt:

1. valita hyvinvointialueen aluevaalilautakuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä valtuustokaudelle 2022–2025 seuraavasti:
 - Marilla Kortesalmi (kok.)
 - Ilppo Alatalo (sd.)
 - Anne Korkalainen (vihr.)
 - Niilo Kärki (ps.)
 - Katja Komeza (vas.)
2. vahvistaa valittavien varajäsenten lukumääräksi 5;
3. valita varajäsenet asetettuna siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan seuraavasti:
 1. Sari Virrankari (kesk.)
 2. Päivä Enden (liik.)
 3. Lauri Rantalainen (kd.)
 4. Mona Lanaeus (r.)
 5. Samuli Porio (vkk.)

Hyvinvointialueesta annetun lain (hyvinvointialuelaki) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain säännökset. Lain naisten ja miesten tasa-arvosta 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto:

1. myöntää hyvinvointialuelain 75 §:n mukaisesti Samuli Poriolle eron aluevaalilautakunnan varajäsenyydestä ja;

-
2. valitsee hänen tilalleen uuden aluevaalilautakunnan 5. varajäsenen toimikauden loppuun.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 94**Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen**

VAKEDno-2023-1113

Liitteet

1 UVP OY Osakassopimus, luonnos

Asian valmistelija: Tilakeskuspäällikkö Pasi Salo

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy (jäljempänä yhtiö) on merkitty kaupparekisteriin 27.6.2002. Yhtiö on ollut 31.12.2022 saakka Eteva kuntayhtymän 100-prosenttisesti omistama. Voimassa olevan yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on omistaa, hallita ja vuokrata vammaisten asumiseen ja palvelutoimintaan tarkoitettuja kiinteistöjä ja osakehuoneistoja sekä vuokrata niitä vammaisten asuin- ja palvelukäyttöön.

Hyvinvointialueuudistuksen johdosta Eteva kuntayhtymän omistamat Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n osakkeet siirtyivät voimaanpanolain 20 §:n mukaisesti hyvinvointialueille jäsenkuntien omistusosuuksien suhteessa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen omistusosuudeksi tulee 16,00 %. Yhtiön omistuksen muututtua yhtiölle tulee hyväksyä uusi osakassopimus, jota koskeva luonnos on tämän päätösesityksen liitteenä.

Uuden osakassopimuksen laatimisen yhteydessä on valmisteltu uusi yhtiöjärjestys, johon on kirjattu yhtiön toiminnan tarkoituksesta ja tuottamista palveluista seuraavaa: *"Yhtiö omistaa ja hallinnoi kiinteistöjä sekä kiinteistöyhtiön osakkeita. Kiinteistöt sekä kiinteistöyhtiöiden omistamia tiloja on vuokrattu eri hyvinvointialueille."*

Solmittavan osakassopimuksen tarkoituksena on sopia Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n toiminnan järjestämisestä, taloudesta, hallinnosta, päätöksenteosta ja rahoituksesta sekä osakkaiden velvollisuuksista toisiinsa ja yhtiöön nähden. Osakassopimuksen osapuolina ovat Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Kanta-Hämeen hyvinvointialue, Päijät-Hämeen hyvinvointialue sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Osakassopimuksessa sovitaan myös yhtiön rahoituksesta siten, että *" osakassopimuksen osapuolten lähtökohtana on, että yhtiön toiminta voidaan rahoittaa tulorahoituksella. Mikäli Yhtiö tarvitsee lisärahoitusta, pyritään se järjestämään rahoituslaitoksista normaalein ehdoin tarvittaessa yhtiön omin vakuuksin. Osapuolilla ei ole tämän Sopimuksen perusteella tai muutoinkaan velvollisuutta osallistua mahdollisiin yhtiön osakepääoman korotuksiin, optioiden merkintään, sijoittaa yhtiön omaan pääomaan varoja tai antaa yhtiölle lainaa tai yhtiön vastuiden puolesta takauksia tai vakuuksia. Sille ei ole kuitenkaan estettä, että osakas rahoittaa yhtiötä tai antaa takauksia yhtiön puolesta, mikäli näin erikseen sovitaan."*

Lisäksi osakassopimuksessa sovitaan yhtiön vuokratilojen hinnoittelusta periaatteista seuraavasti: *"Vuokrahinnoittelu perustuu niin sanotulle sijaintiperiaatteelle. Vuokrahintojen määrittelyperusteet muodostuvat kohdekohtaisista investoinneista, kohdekohtaisista rahoitusmenoista sekä lainojen lyhennyksistä ja ylläpitokustannuksista*

sekä riittävästä katteesta yleiskulujen kattamiseen. Kukin osakas vastaa tarvittaessa toimialueelleen sijaitsevien investointien rahoituksesta ja riittävästä takauksista. Vuokrasopimusten tarkemmat hinnoitteluehdot, kuten muutkin vuokrausehdot, sovitaan tarkemmin yhtiön ja osakkaiden välisissä vuokrasopimuksissa noudattaen yllä mainittuja pääperiaatteita siten, että vuokrasopimuksen ehdot, ml. hinnoittelu, ovat osakkaiden välillä yhdenmukaisia ja yhdenvertaisia."

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n liikevaihto on ollut tilikauden 1.1.2022-31.12.2022 aikana noin 8,5 milj. euroa. Yhtiön taseen arvo 31.12.2022 on ollut 43,4 milj. euroa. Yhtiöllä on ollut pitkäaikaista vierasta pääomaa 30,4 milj. euroa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on vuokrannut Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:ltä lähes 100 asuinhuoneistoa, joiden vuosivuokrat ovat yhteensä noin 0,5 milj. euroa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue vuokraa asuntoja edelleen kehitysvammaisille.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä liitteenä olevan Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n osakassopimuksen; ja
2. valtuuttaa konsernipalveluiden toimialajohtajan allekirjoittamaan liitteenä olevan osakassopimuksen sekä hyväksymään siihen ennen allekirjoittamista mahdollisesti havaittavat tekniset ja vähäluonteiset korjaus- tai muutostarpeet.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 95**Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palveluverkko ja investointien toteutustapa**

VAKEDno-2023-1510

Asian valmistelija: apulaispelastusjohtaja Jussi Rahikainen ja tilakeskuspäällikkö Pasi Salo

Aluehallitus esitti kokouksessaan 8.11.2022 § 226 ja aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 22.11.2022 § 91 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuosien 2023–2027 investointisuunnitelman esitettäväksi valtiolle. Sen myötä myös pelastuslaitoksen osasuunnitelma hyväksyttiin pelastuslautakunnan 7.11.2022 esityksen mukaisesti. Sisäministeriö hyväksyi pelastuslaitosta koskevan osasuunnitelman 9.12.2022 ja valtiovarainministeriö hyväksyi vuosien 2023–27 investointisuunnitelman 5.12.2022.

Pelastuslaitoksen paloasemia investointisuunnitelma käsittelee kahden kokonaisuuden osalta:

- A. Palveluverkon korjaaminen vuosina 2023-2026
- B. Olemassa olevien paloasemien ostaminen kunnilta tai niiden kiinteistöyhtiöiltä

Aluehallintovirasto antoi 21.4.2021 Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle korjausmääräyksen pelastustoiminnan toimintavalmiuden puutteiden korjaamiseksi. Etelä-Suomen aluehallintovirasto tulee asettamaan keväällä 2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle samansisältöisen korjausmääräyksen kuin minkä se asetti Vantaan kaupungin hallinnoimalle Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle vuonna 2021.

Korjausmääräyksen mukaisesti Vantaalle tulee rakentaa neljä uutta valmiusasemaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Uusista valmiusasemista Hakunila korvaa nykyisen Itä-Hakkilan valmiusaseman, muut valmiusasemat rakennetaan Tikkurilaan, Korsoon ja Myyrmäkeen. Investointisuunnitelmassa varauduttiin näiden neljän valmiusaseman osalta yhteensä 18,5 miljoonan euron kustannuksiin.

Hallintosäännön 24 §:n mukaan pelastuslautakunnan toimivaltaan kuuluu päättää:

6. pelastuslaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista investointisuunnitelman perusteella;
7. pelastuslaitoksen palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan ja Keravan aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;

Pelastuslautakunta käsittelee ensimmäisenä rakennettavan Tikkurilan valmiusaseman urakkakilpailutuksen tuloksia 26.4.2023.

Vuosien 2023–2027 investointisuunnitelmassa hyväksyttiin lainanottovaltuutus viiden nykyisen paloaseman ostamiseen kunnilta tai niiden omistamalta kiinteistöyhtiöltä. Nämä viisi paloasemaa; Vantaankoski, Havukoski, Kerava-Tuusula, Järvenpää ja Hyvinkää ovat rakennettu tai peruskorjattu vuosina 2009–2016 ja sijaitsevat strategisesti merkittävillä paikoilla. Investointisuunnitelmassa näiden ostamiseen varattiin 43,1 miljoonaa euroa, mihin saatiin myös hyväksytty lainanottovaltuus. Vaikka uudet valmiusasemat on aikataulutettu toteutettavaksi eri vuosille, muodostaa

niiden rakentaminen tosiasiasa kuitenkin yhden hankekokonaisuuden, jolla vastataan edellä mainittuun aluehallintoviraston korjausmääräykseen. Rahoitus näille tullaan järjestämään vuoden 2023 aikana.

Näiden paloasemien mahdollisesta hankinnasta neuvotellaan kuntien kanssa auktorisoitujen kiinteistöarvioijien tekemien ns. AKA- arvioiden pohjalta. Varsinaista kiinteistöarviota ennen tehdään rakennuksen kuntoarvio ja tarvittava kuntotutkimuksia, jotta kiinteistöarviossa voidaan huomioida myös rakennuksen tekninen kunto ja korjausvelan määrä.

Mikäli kaikki viisi edellä mainittua paloasemaa päätettäisiin hankkia, poistuisi sen myötä pääomavuokria arviolta 2 miljoonaa euroa vuodessa. Ostamisen avulla hyvinvointialue voi vähentää käyttötalousmenojaan ja parantaa siten vuosikatettaan. Lisäksi hyvinvointialue pystyisi turvaamaan pelastuslaitoksen palvelujen järjestämismahdollisuudet optimaalisilla sijainneilla myös tulevaisuudessa.

Edellä mainitut paloasemat omistaa Vantaa, Keravan, Tuusulan sekä Hyvinkään ja Järvenpään kunnat. Mikäli Vantaan kaupunki tai muut kunnat indikoivat voivansa myydä näitä paloasemia hyvinvointialueelle, tuodaan ostoneuvottelujen aloittaminen aluehallituksen päätettäväksi. Mikäli neuvotteluissa päästään yhteisymmärrykseen, tekee hyvinvointialueen pelastuslautakunta hallintosäännön 24 §:n mukaisen päätöksen paloaseman tai paloasemien hankkimisesta, hyvinvointialueen hyväksytyin investointisuunnitelman puitteissa. Aikataulu mahdollisille ostoneuvotteluille riippuu Vantaan kaupungista ja muista kunnista, mutta toteutuessaan nämä ajoittuisivat todennäköisimmin loppukeväälle tai alkusyksylle 2023.

Valmistelun yhteydessä arvioitiin uusien valmiusasemien rakentamisen ja nykyisten paloasemien mahdollisen ostamisen rahoitusvaihtoehtoja. Hyvinvointialueen omaan taseeseen tehtävän investoinnin vaihtoehtona oli niiden toteuttaminen vuokrahankkeina. Vuokrahankkeissa suunnittelu- ja urakointiajan sekä sopimuskauden aikaiset vaikuttamismahdollisuudet ovat rajallisia, lisäksi rahoituskustannukset ovat kalliimmat. Toisaalta, vaikka rakennuttamisen ja omistamisen riskit jäävät urakoitsijalle ja vuokranantajalle, hinnoitellaan nämä mukaan vuokrasopimukseen. Tällä hetkellä rahoitusmarkkinoiden volatiliiteetti on poikkeuksellisen suurta ja korkoihin liittyy huomattavaa epävarmuutta. Riskienhallinnan näkökulmasta, hyvinvointialueen omaan taseeseen rakentaminen antaa hyvinvointialueelle tulevaisuudessa enemmän liikkumavaraa myös kiinteistöjen omistuksen järjestelyjen sekä rahoituksen suhteen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi neljän valmiusaseman rakentamisen pelastustoiminnan toimintavalmiuden puutteiden korjaamiseksi;
2. että Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen neljän uuden valmiusaseman investointien toteutustapana on hyvinvointialueen omaan taseeseen rakentaminen;
3. että kunnilta tai niiden kiinteistöyhtiöiltä mahdollisesti hankittavat nykyiset paloasemat hankitaan lähtökohtaisesti hyvinvointialueen omaan taseeseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluehallitus, § 197,05.10.2022

Aluevaltuusto, § 96,22.11.2022

Aluehallitus, § 96, 18.04.2023

§ 96

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien kulttuurihyvinvoinnin ottamista osaksi hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluita

VAKEDno-2022-67

Aluehallitus, 05.10.2022, § 197

Asian valmistelija: strategia-asiantuntija Christa Salovaara ja strategiavalmistelun päällikkö Marianne Juosila

Aluevaltuuston kokouksessa 19.4.2022 § 44 jätettiin Reija Frimanin valtuustoaloite "Kulttuurihyvinvointi osaksi sosiaali- ja terveyspalveluita". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 21 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Kulttuurilla ja taiteella on todettu olevan lukuisia ihmisen hyvinvointia ja terveyttä edistäviä vaikutuksia. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy kehittämään kulttuurihyvinvointia osana sosiaali- ja terveyspalveluita sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Taide- ja kulttuurilähtöiset hyvinvointipalvelut eli kulttuurihyvinvointi on tunnistettu tärkeäksi osaksi hyvinvointitaloutta, joka luo mahdollisuuksia lisätä kestäväää hyvinvointia ja talouskasvua samanaikaisesti.

Maailman terveysjärjestö WHO on julkaissut raportin taiteen ja kulttuurin terveysvaikutuksista. Raportin mukaan taiteet voivat tukea hoitoa ja hoivaa, auttavat sairauksien kanssa pärjäämisessä sekä ehkäisevät terveysongelmia. Taiteisiin osallistumisen on havaittu muun muassa vähentävän riskiä dementian sekä masennuksen kehittymiseen. Taiteilla on terapeuttista voimaa: esimerkiksi musiikin on havaittu voivan vähentää psykoottisuuden oireita psykoosista kärsivillä. Vahvaa tutkimusnäyttöä on saatu myös esimerkiksi musiikin käytöllä sairaaloissa ennen leikkaustoimenpidettä, taidetoiminnan sisällyttämisellä muistihäiriöistä kärsivien henkilöiden arkeen, ja yhteisöllisten taideohjelmien toteuttamisella mielenterveyden tukemiseksi.

WHO suosittelee taiteen ja kulttuurin hyödyntämistä terveydenhuollon osana. Hyvinvointialueella suositusta tukisi esimerkiksi kulttuurireseptien tai kulttuurilähetteen käyttöönotto.

Yleistä tietoisuutta taideosallistumisen potentiaalisista terveyshyödyistä tulee edistää aktiivisesti. On tärkeää, että monipuolisten taide- ja kulttuuripalveluiden saatavuus ja saavutettavuus osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa turvataan kaikille väestö- ja ikäryhmille, erityisesti vähemmistöille.

Esitämme, että kulttuurihyvinvointi sisällytetään osaksi hyvinvointialuestrategiaa. Lisäksi esitämme, että hyvinvointialue ryhtyy selvittämään, millä keinoin kulttuurihyvinvointi parhaiten vakiinnutetaan osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmää.

Lähteet:

WHO: *What is the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review (2019)*"

Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 84 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen strategiavalmistelupäällikön sekä hyte-asiantuntijan valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Aloitteessa todetaan, että kulttuurilla ja taiteella on todettu olevan lukuisia ihmisen hyvinvointia ja terveyttä edistäviä vaikutuksia. Aloitteessa esitetään, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy kehittämään kulttuurihyvinvointia osana sosiaali- ja terveystalvueluita sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Lisäksi esitetään, että

- kulttuurihyvinvointi sisällytetään osaksi hyvinvointialuestrategiaa ja että
- hyvinvointialue ryhtyy selvittämään, millä keinoin kulttuurihyvinvointi parhaiten vakiinnutetaan osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmää.

Kuten aloitteessakin todetaan, taide- ja kulttuuritoimintaan osallistuminen sekä taiteen kokijana että tekijänä voi edistää hyvinvointia ja terveyttä ja tukea toiminta- ja työkykyä sekä osallisuutta. On tärkeää tukea myös niiden ihmisten mahdollisuutta saada taide- ja kulttuurikokemuksia, joiden itsenäiset mahdollisuudet osallistumiseen ovat rajallisia. Esimerkiksi Vantaan vanhus- ja vammaispalveluissa on jo pitkään jatkunut yhteistyö useiden eri taide- ja kulttuuritoimijoiden sekä kaupungin kulttuuritoimen kanssa. Hyvinvointialuevalmistelussa on käynnistymässä osana HyväPerhekeskus -kehittämishanketta avoimissa kohtaamispaikoissa pilotoitava TempoFamily -malli, jonka tavoitteena tukea koko perheen hyvinvointia yhteisen soittoharrastuksen kautta. Terveystalvuelujen nettisivuilla asiakkaita ohjataan oman terveyden edistämiseen mm. kulttuurin ja taiteen keinoin. Aktiivinen yhteistyö taide- ja kulttuuritoiminnan kanssa nähdään tärkeänä myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella.

Vantaan ja Keravan yhteisten asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja sujuvien palveluketjujen varmistaminen edellyttävät aktiivista yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa. Hyvinvointialuestrategian luonnoksessa todetaan alueen palveluvalikkoa täydentävän tärkeinä kumppaneina mm. järjestöt, seurakunnat ja yritykset. Yhteistyö ja yhteinen toiminnan kehittäminen on välttämätöntä erilaisiin asiakastarpeisiin vastaamiseksi, myös kulttuurihyvinvoinnin vahvistamisessa osana terveyden ja hyvinvointia edistämisen keinovalikoimaa.

Hyvinvointialueen on valmisteltava aluevaltuustolle hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valtuustokausittain ja raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäinen hyvinvointisuunnitelma laaditaan keväällä 2023.

Vantaan kaupunkistrategiassa todetaan, että kulttuurihyvinvointi on osa hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta. Myös Keravan kaupunkistrategiassa korostetaan

kulttuurin merkitystä. Kulttuurihyvinvointi on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollista kokonaisuutta, ja se otetaan huomioon alueellisen hyvinvointisuunnitelman laadinnassa.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vantaa.fi.

Aluevaltuusto, 22.11.2022, § 96

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuunkäsittelyksi.

Kokouskäsitely

Käsittelyn aikana Reija Friman esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi: *"Esitän, että vastaus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Vastauksessa todetaan, että hyvinvointialue laatii ensi vuonna hyvinvointisuunnitelman. Uudelleen valmistellussa vastauksessa tulee todeta, että kulttuurihyvinvointia tarkastellaan monipuolisesti osana hyvinvointisuunnitelmaa kattaen konkreettisten keinojen ulottamisen myös arjen hoitokulttuuriin ja fyysiseen hoitoympäristöön, ei ainoastaan hyte-työhön."*

Pia Lohikoski kannatti Reija Frimanin esitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi. Aluevaltuuston puheenjohtaja tiedusteli, voiko aluevaltuusto yksimielisesti hyväksyä Reija Frimanin esityksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto hyväksyi yksimielisesti sen, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vantaa.fi.

Aluehallitus, 18.04.2023, § 96

Asian valmistelija: palvelualuejohtaja, asiantuntija- ja kehittämispalvelut Elina Eeva

Aluevaltuuston kokouksessa 19.4.2022 § 44 jätettiin Reija Frimanin valtuustoaloite "Kulttuurihyvinvointi osaksi sosiaali- ja terveyspalveluita". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 21 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Kulttuurilla ja taiteella on todettu olevan lukuisia ihmisen hyvinvointia ja terveyttä edistäviä vaikutuksia. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy kehittämään kulttuurihyvinvointia osana sosiaali- ja terveyspalveluita sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Taide- ja kulttuurilähtöiset hyvinvointipalvelut eli kulttuurihyvinvointi on tunnistettu tärkeäksi osaksi hyvinvointitaloutta, joka luo mahdollisuuksia lisätä kestävää hyvinvointia ja talouskasvua samanaikaisesti. Maailman terveysjärjestö WHO on julkaissut raportin taiteen ja kulttuurin terveysvaikutuksista. Raportin mukaan taiteet voivat tukea hoitoa ja hoivaa, auttavat sairauksien kanssa pärjäämisessä sekä ehkäisevät terveysongelmia. Taiteisiin osallistumisen on havaittu muun muassa vähentävän riskiä dementian sekä masennuksen kehittymiseen. Taiteilla on terapeuttista voimaa: esimerkiksi musiikin on havaittu voivan vähentää psykoottisuuden oireita psykoosista kärsivillä. Vahvaa tutkimusnäyttöä on saatu myös esimerkiksi musiikin käytöllä sairaaloissa ennen leikkaustoimenpidettä, taidetoiminnan sisällyttämisellä muistihäiriöistä kärsivien henkilöiden arkeen, ja yhteisöllisten taideohjelmien toteuttamisella mielenterveyden tukemiseksi.

WHO suosittelee taiteen ja kulttuurin hyödyntämistä terveydenhuollon osana. Hyvinvointialueella suositusta tukisi esimerkiksi kulttuurireseptien tai kulttuurilähetteen käyttöönotto. Yleistä tietoisuutta taideosallistumisen potentiaalisista terveyshyödyistä tulee edistää aktiivisesti. On tärkeää, että monipuolisten taide- ja kulttuuripalveluiden saatavuus ja saavutettavuus osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa turvataan kaikille väestö- ja ikäryhmille, erityisesti vähemmistöille. Esitämme, että kulttuurihyvinvointi sisällytetään osaksi hyvinvointialuestrategiaa. Lisäksi esitämme, että hyvinvointialue ryhtyy selvittämään, millä keinoin kulttuurihyvinvointi parhaiten vakiinnutetaan osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmää. Lähteet: WHO: What is the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review (2019)"

Vastaus aloitteeseen käsiteltiin aluehallituksessa 5.10.2022 § 197 ja aluevaltuustossa 22.11.2022 § 96. Aluevaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. "Uudelleen valmistellussa vastauksessa tulee todeta, että kulttuurihyvinvointia tarkastellaan monipuolisesti osana hyvinvointisuunnitelmaa kattaen konkreettisten keinojen ulottamisen myös arjen hoitokulttuuriin ja fyysiseen hoitoympäristöön, ei ainoastaan hyte-työhön."

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kulttuurihyvinvointi on tunnistettu tärkeäksi osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäistä aluevaltuuston kokouksessaan 22.11.2022 § 94 hyväksymää hyvinvointialuestrategiaa. Strategiassa todetaan, että hyvinvointialueella tunnistetaan kulttuurin merkitys terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä, ja yhteistyötä eri taide- ja kulttuuritoimijoiden kanssa jatketaan. Hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarviossa todetaan lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan laativan suunnitelman hyvinvointialueen kulttuurihyvinvointityöstä ja ehdotuksen

toimenpiteistä, joilla kulttuurihyvinvointityötä lähdetään edistämään hyvinvointialueella. Kulttuurihyvinvointityössä tehdään aktiivista yhteistyötä Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäinen alueellinen laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma tullaan laatimaan vuoden 2023 aikana. Suunnitelmaosio sisältää myös ikäryhmäkohtaiset hyvinvointisuunnitelmat (lapset ja nuoret, työkäiset, ikääntyneet). Hyvinvointialueella pidetään tarkoituksenmukaisena, että kulttuurihyvinvointia tarkastellaan osana laajaa hyvinvointisuunnitelmaa. Tästä johtuen ikäryhmäkohtaisia työryhmiä ohjeistetaan tarkastelemaan kulttuurihyvinvointia erityisesti toimenpiteitä asetettaessa. Kulttuurihyvinvointia tulee tarkastella ikäryhmäkohtaisissa suunnitelmissa monipuolisesti kattaen konkreettisten keinojen ulottamisen myös arjen hoitokulttuuriin ja fyysiseen hoitoympäristöön.

Kulttuurihyvinvointi on tunnistettu osaksi sosiaali- ja terveystalouden hyvinvointia edistävää keinovalikoimaa, ja sitä toteutetaan hyvinvointialueella jo tällä hetkellä. Esimerkiksi vanhuspalvelujen asiakkailta on mahdollisuus saada kulttuuriluotsien tukea sekä iloa kulttuuripalvelujen järjestämistä vaihtuvista taidenäyttelyistä asumisen yksiköissä. Asukkaille on järjestetty myös erilaisia musiikki- ja teatteriesityksiä yhteistyössä kaupunkien ja järjestötoimijoiden kanssa. Lasten, nuorten ja perheiden toimialalla on tehty laajaa yhteistyötä Vantaan musiikkiopiston Tempo-orkesterin kanssa, ja tällä hetkellä hyvinvointialueella pilotoidaan TempoFamily -mallia, jonka tavoitteena on tukea koko perheen hyvinvointia perheen yhteisen soittoharrastuksen kautta. Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen omissa asumispalveluyksiköissä sekä sosiaalityössä soveltuvien osien pyritään järjestämään asiakaskunnalle mahdollisuus virkistykseen ja kulttuuriin muun muassa retkien ja museokäyntien muodossa.

Kulttuurin merkitys on huomioitu eri tavoin myös hyvinvointialueen tilaratkaisuissa. Esimerkiksi Katriinan sairaassa tehdään yhteistyötä Vantaan taidemuseo Artsin kanssa. Artsista on sijoitettuna taidetta sairaalan eri yksiköihin. Lisäksi sairaalan aulatilassa on potilaiden käytössä kirjasto, jota ylläpidetään vapaaehtoisvoimin. Sairaalassa toteutettiin perintörahan turvin kaksivuotinen projekti "hyvinvointia luonnosta", jonka avulla tiloihin tuotiin suuria luontoaiheisia valokuvatapetteja ja ulkotiloihin (atriumsisäpihat ja lasitetut parvekkeet) istutuksia.

Yhteistyötä eri kulttuuritoimijoiden kanssa ja kulttuurin huomioimaa työtettä jatketaan ja tullaan entisestään vahvistamaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Taide ja kulttuuri eri muodoissaan voivat tuottaa monenlaista hyvinvointia ja auttaa näin myös sairauksien hoidossa ja ehkäisyssä (WHO 2019).

Kulttuurihyvinvointi näkyy vahvasti myös hyvinvointialueen kehittämisen kentällä, jossa osana Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRP) HyväHyte -kärkeä luodaan palvelukonsepti, joka tukee hyvinvointialueen asukkaita ja haavoittuvassa asemassa olevia asiakasryhmiä löytämään paremmin hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin, kuten liikunta-, luonto- ja kulttuuripalveluihin sekä yhteisölliseen toimintaan.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 97**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien alueen asukkaiden, asukas- ja muiden yhdistysten sekä alueella toimivien yritysten osallistamista sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähipalvelujen suunnitteluun**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: erityisasiantuntija Hilda Hakkarainen

Aluevaltuuston kokouksessa 30.8.2022 § 78 jätettiin Pirjo Luokkalan valtuustoaloite "Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähipalvelujen suunnitteluun tulee osallistaa alueen asukkaat, asukas- ja muut yhdistykset sekä alueella toimivat yritykset". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 30 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimipaikkojen ja palvelujen sisällön suunnitteluun tulee osallistaa alueella asuvat asukkaat, asukas- ja muut yhdistykset sekä alueella toimivat yritykset. Lähellä toteutettu palvelu on usein alueella asuvien asukkaiden ja alueella toimivien yhdistysten ja yritysten edun mukaista. Myös lähiluonto kiittää, kun palvelupisteeseen pääsee helposti kävellen tai vaikka pyörällä. Lähipalvelu voi parhaimmillaan olla myös energiatehokasta ja taloudellisesti kannattavaa. Kaikessa palvelutoiminnan ja palvelupaikkojen suunnittelussa tulee huomioida se, että palvelun käyttäjät ovat pääsääntöisesti palveluidensa sisällön parhaita asiantuntijoita. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että palvelujen käyttäjiltä kysytään, mihin palvelupaikat tulisi Vantaan ja Keravan asuinalueella sijoittaa ja millaisia palveluita käyttäjät omalla lähialueellaan tarvitsevat."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 281 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen johtajaylilääkärin valmisteltavaksi.

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Yksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategian hyvinvoinnin näkökulmista on, että toimimme yhdessä. Hallintosäännön 6 §:n mukaan toimialojen tulee huolehtia suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että hyvinvointialueen asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti hyvinvointialueen toimintaan. Alueen asukkaiden ja sidosryhmien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia käsitellään tarkemmin aluevaltuuston kokouksessaan 14.3.2023 § 18 hyväksymässä osallisuusohjelmassa.

Palveluverkkosuunnittelu perustuu toimialojen jatkuvaan lyhyen ja pitkän tähtäimen palvelutarvetarkasteluun. Laki hyvinvointialueesta (611/2021) antaa reunaehdot palveluverkkojen muutoksia varten tehtäville investoinneille. Lisäksi monet muut lait (esim. kansanterveyslaki, laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta, laki kehitysvammaisten erityishuollosta sekä laki pelastustoimen järjestämisestä) ja asetukset sekä ministeriöiden ja viranomaisten ohjeet ohjaavat suoraan

hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevien palvelutuotannon laatua, määrää ja sijaintia. Palveluverkkosuunnittelun keskeisenä tavoitteena on kunnan tai hyvinvointialueen asukkaiden palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen. Palveluverkkosuunnitteluprosessissa arvioidaan ja ennakoidaan palvelutarpeiden muutoksia, palvelujen kehittämistarpeita sekä keinoja vastata muuttuviin tarpeisiin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelujen järjestämisestä vastaavat toimialat pitävät tärkeänä asukkaiden ja sidosryhmien osallistamisen palveluverkkojen suunnittelussa ja heitä onkin otettu mukaan toimintojen suunnitteluun. Esimerkiksi perhekeskusten kohtaamispaikkatoimintaa on kehitetty vahvasti yhdessä järjestöjen, erilaisten yhteisöjen sekä perheiden ja vapaaehtoisten kanssa. Vanhuspalveluiden toimialalla käynnistetty asiakasraati tuo asiakaskunnan näkemyksiä esiin. Osallistamiseen liittyviä menetelmiä valittaessa pyritään huomioimaan kunkin palveluverkon erityistarpeet ja ominaisuudet.

Hyvinvointialuetasoinen osallisuusohjelma suuntaa tekemistä, mutta varsinaiset käytännön toimenpiteet kirjataan toimialakohtaisiin osallisuussuunnitelmiin. Osallisuussuunnitelmassa toimialat ottavat kantaa siihen, miten asukkaat ja sidosryhmät otetaan mukaan palveluiden suunnitteluun. Toimialat laativat osallisuussuunnitelmat kevään 2023 aikana.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: *"Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaika ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."*

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 98**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Ukrainan sodan uhrien tukemista**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: talousjohtaja Hanna Heinikainen sekä kotoutumista tukevien sosiaalipalvelujen päällikkö Minna Tuovinen

Aluevaltuuston kokouksessa 8.3.2022 § 16 jätettiin Antero Eerolan valtuustoaloite koskien Ukrainan sodan uhrien tukemista. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 31 valtuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tuettava Ukrainan sodan uhreja

Humanitaarinen katastrofi Ukrainassa kärjistyy jatkuvasti Venäjän käynnistämän laajamittaisen sotilaallisen hyökkäyksen seurauksena. Erityisesti Ukrainan suurissa kaupungeissa alkaa olla pula jo perustarpeista, jopa ruoasta ja lääkkeistä. Lisäksi ainakin noin puolitoista miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa ja pakenemaan sodan jaloista maan rajojen ulkopuolelle. Jatkuvista taistelutoimista johtuen kiireellisesti tarvittavan humanitaarisen avun perille saaminen on ollut erittäin vaikeaa.

Ukrainan sota on herättänyt suomalaisissa lähes ennen näkemättömän halun auttaa sodasta kärsiviä ihmisiä. Myös moni Suomen suurimmista kaupungeista on osallistunut humanitaarisen avun kokoamiseen ja lähettämiseen sodan uhreille. Päätökset ovat syntyneet yksimielisesti yli puoluerajojen. Myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen pitää nyt osallistua humanitaarisen avun antamiseen sopivaksi katsomallaan tavalla. Avulla on kiire.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet aluevaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: Vantaan-Keravan hyvinvointialue osallistuu Ukrainan sodan uhrien auttamiseen kansainvälisen humanitaarisen avun kautta yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Lisäksi hyvinvointialueen on valmistauduttava sotaa pakenevien ihmisten auttamiseen. Aluehallitus ja hyvinvointialueen virkamiesjohto valmistelevat ja panevat täytäntöön tähän liittyvät toimenpiteet."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.4.2022 § 48 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen talousvalmistelujohtajan valmisteltavaksi.

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminnan rahoitus vuosina 2021 ja 2022 perustui valtion varoista maksettuihin valtionavustuksiin, jolla katettiin kunkin hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämistä aiheuttavia kustannuksia (Voimaanpanolaki 616/2021, 15 §). Valtionavustukseen sovellettiin valtionavustuslakia. Valtionavustuspäätösten mukaisesti määrärahaa on voinut käyttää hyvinvointialueiden perustamiseen ja toimintaan sekä väliaikaisten

valmistelutoimielinten kustannuksiin, jotka ovat syntyneet asetuksen voimassaoloaikana.

Hyvinvointialue ei voi antaa rahallista tukea tehtäviin, jotka eivät kuulu sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisvastuuseen. Vuonna 2022 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta päätti 15 000 euron tarviketuesta 24.5.2022. Apu toimitettiin Ukrainaan EU:n pelastuspalvelumekanismiin kautta. Lisäksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos antoi Ukrainan pelastustoimelle ajoneuvoja 50 000 euron arvosta. Vantaan kaupungin suun terveydenhuollon liikelaitos lahjoitti kuusi kappaletta autoklaaveja (sterilointilaitte) Ukrainaan elokuussa 2022.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on varautunut Ukrainaista sotaa pakenevien vastaanottoon heti sodan alkamisesta lähtien. Maahanmuuttajapalvelut (nykyinen kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut) järjesti sodan alkaessa Helsinki-Vantaan lentokentälle vastaanottopisteen, jossa annettiin ohjausta ja neuvontaa Ukrainaista saapuville.

Yhteistyötä Vantaalla ja Keravalla sijaitsevan Luonan vastaanottokeskuksen kanssa on tehty tiiviisti jo ennen Ukrainan sotaa ja sodan alettua tätä yhteistyötä on tiivistetty entisestään säännöllisin kokouksin.

Ukrainaista paenneille myönnettiin tilapäistä suojelua, ja jatko-oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella myönnetään automaattisesti, kun tilapäistä suojelua on jatkunut yksi vuosi. Jatkoluvan turvin henkilöt voivat hakea kotikuntaa ja näin ollen ovat oikeutettuja samoihin hyvinvointialueen palveluihin kuten muutkin kuntalaiset. Ukrainasta paenneita on alkanut jo siirtyä hyvinvointialueelle maaliskuusta 2023 alkaen.

Kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut kokosi alueellisen yhteistyöryhmän sopimaan miten tiedotetaan ja viestitään kotikunnan saaneille henkilöille siitä, miten tulee toimia niissä tilanteissa, joissa tarvitsee palveluja. Tiedottamista on tehty selkokielisellä esitteellä, jossa on internet-linkit ukrainankielisiin sivustoihin, josta kotikunnan saanut saa helposti lisää tietoa. Vastaanottokeskukset jakavat tätä esitettä omissa infoissaan sekä postittavat niitä asiakkaille vastaanottorahapäättösten yhteydessä.

Yhteistyökokouksissa sovittiin myös yhteistyökäytännöt asiakkuuksien siirrossa niiden henkilöiden osalta, jotka tarvitsevat katkeamattomia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Näistä henkilöistä vastaanottokeskuksen sosiaalityöntekijä on suoraan yhteydessä kotoutumista tukeviin sosiaalipalveluihin. Tarvittaessa henkilö ohjataan esimerkiksi vammais- tai vanhuspalveluihin. Yhteisistä asiakkuuksista ja yhteistyöstä on jo olemassa toimintamalli hyvinvointialueella.

Vantaalla ja Keravalla asuvista Ukrainasta paenneista valtaosa asuu ns. yksityismajoituksessa ja asuminen voi pidemmällä aikavälillä tuottaa haasteita. Luona Oy:n vastaanottokeskus järjestää asuntohakuklinikoita kuntaan siirtymisvaiheessa, ja kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut antavat tarvittaessa ohjausta, mistä vuokra-asuntoja voi hakea. Tuettua asumista tarvitsevat siirtyvät suoraan sosiaali- ja terveyspalveluihin ja yhteistyö onkin useammassa tapauksessa aloitettu jo henkilön ollessa vastaanottojärjestelmässä.

Alaikäisinä ilman huoltajaa tulleet otetaan vastaan ja heille tehdään sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi, jonka mukaan palvelut järjestetään. Heille tehdään myös yhteinen monialainen alkukartoitus yhdessä kunnan työntekijän kanssa.

Ely-keskus tiedottaa arvioidut kuntapaikkaa hakevien määrät kuukausittain, jotta tilanteeseen voidaan ennakoivasti varautua. Kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut on varautunut kasvavaan asiakasmäärään muuttamalla maahanmuuttajakoordinaattorin toimen sosiaalityöntekijän viraksi sekä lähihoitajan toimen sosiaaliohjaajan viraksi. Asiakasmäärää sekä palvelujen tarvetta seurataan tiiviisti ja muutoksiin pyritään varautumaan palvelutuotannon turvaamiseksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: *"Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaika ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."*

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 99**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien etsivän vanhustyön pysyvän toiminnan järjestämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: vanhuspalvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

Aluevaltuuston kokouksessa 30.8.2022 § 78 jätettiin Marjo Vackerin, Pia Lohikosken ja Laura Tulikorven valtuustoaloite *"Etsivän vanhustyön pysyvän toiminnan järjestäminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella"*. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 30 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Aiemmin Vantaalla on toteutettu etsivää vanhustyötä ainakin hankemuodossa vuoteen 2021. Keravalla toimii löytävän vanhustyön työryhmä, jossa on mukana Keravan kaupungin vanhuspalveluiden edustajien lisäksi eri kolmannen sektorin toimijoita.

Hyvinvointialueen tulisi varmistaa järjestöyhteistyö ja järjestöjen tuki myös jatkossa. Tavoitteena on tavoittaa ikääntyneitä, jotka ovat tavalla tai toisella jääneet syrjään erilaisista verkostoista tai palveluista.

Ajankohtainen tilanne ikääntyvän väestömme osalta on huolestuttava ja kaikki mahdollinen tuen tarjoaminen myös heille on selvitettävä. Etsivän vanhustyön osalta myös ennakoiminen on prioriteeteissa kärjessä ja tällaisella pysyvällä toiminnalla pystyisimme reagoimaan jo hyvissä ajoin niihin haastaviinkin tilanteisiin. Liian moni ikäihminen on niin sanottua "hiljaista kansaa". Heille etsivän vanhustyön tuottama palvelu olisi erityisen tärkeää.

Jokaisella on oikeus arvokkaaseen ikääntymiseen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaa ja Kerava hyvinvointialue tekisi selvityksen kyseisen palvelun osalta ja kartoittaisi pysyvän toiminnan ratkaisuja jo ennen Vantaa ja Kerava hyvinvointialueelle siirtymistä.

Tarkennamme vielä, että palvelu integroitaisiin osana Vantaa ja Kerava hyvinvointialuetta. Hyvinvointialueella olisi palvelusta seuranta- ja palvelunjärjestämisvastuu, vaikka palveluntuottaja kumppaneina olisikin kolmannen sektorin toimijoita."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 30.8.2022 § 78 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Etsivää vanhustyötä on kehitetty Vantaalla "Myönteisen erityiskohtelun" -ohjelmassa "Kiinnekohtia" -hankkeessa ja sen jatkohankkeessa. Hankkeen vaikutusten arvioinnin tueksi tehtiin vuonna 2021 YAMK tutkimuksellinen kehittämistyö "Etsivällä vanhustyöllä syrjäytymistä vastaan- keskiössä ikäihmisen toimijuus". Selvityksen

mukaan etsivän vanhustyön yksilötyöllä oli myönteisiä vaikutuksia asiakkaiden toimijuuden vahvistumiseen. Asiakkaiden teemahaastattelut ja työntekijöiden työpajat tuottivat tietoa palvelun myönteisistä vaikutuksista ja suosituksia palvelun kohdentumisesta syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Laatusuosituksen ja kansallisen ikäohjelman mukaisesti ennaltaehkäiseviin toimiin on tärkeä panostaa. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen tutkimuksissa ei ole löydettävissä yhtä mallia, joka sopisi kaikille, yksilölliset kokemukset ja tarpeet eroavat toisistaan. Onkin tärkeää löytää tuen tarvitsijat ja kartoittaa yksilölliset tilanteet. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimiva asiakasohjaus ja Seniorineuvonta vastaa kynnyksettömästä neuvonnasta ja yksilöllisestä ja laaja-alaisesta palvelutarpeiden kartoituksesta. Toiminnan tärkeänä osa-alueena on monialainen verkostoyhteistyö, joka mahdollistaa avun ja tuen tarvitsijoiden löytämisen ja tukemisen. Kaupunkien ja hyvinvointialueiden työn alla olevat hyvinvointisuunnitelmat perustuvat ajankohtaiseen tietoon eri alueiden ja ikäryhmien tarpeista.

Hyvinvointialueella on tunnistettu tarve edelleen kehittää etsivää ja löytävää vanhustyötä. Avun tarpeessa olevien ikäihmisten tunnistaminen ja varhaisen ennaltaehkäisevän toiminnan käynnistäminen on tärkeää. Tätä työtä hyvinvointialue haluaa edistää tiiviissä yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä alueella toimivien järjestötoimijoiden kanssa. Ikäihmisten yksinäisyyden kokemusta on selvitetty useiden eri selvitysten ja tutkimusten avulla lähivuosina.

"MEK kiinnekohtia" -hankkeen ensimmäisessä vaiheessa edistettiin Vantaan kolmen senioritalon yhteisöllistä toimintaa, joka jatkuu edelleen pysyvänä toimintana. Senioritaloissa asuu vähävaraisia ikäihmisiä, joilla on erilaisia elämän hallinnan haasteita. Heidän arkeaan tuetaan ja yksinäisyyttä lievennetään "Yhteisen pöydän" -kumppanuudella ja yhteisöllistä asumista tukevalla "Porinapiiri" -toiminnalla. Vantaalla käynnistettiin Hakunilaan, Koivukylään ja Martinlaaksoon PILKE-ryhmät, joiden toiminta jatkuu ja joissa käy ikääntyneitä päihdeiden käyttäjiä. Päihdeettömään elämään tuetaan ryhmässä järjestämällä mielekästä tekemistä elämään.

Keravalla "Löytävä vanhustyö" on toteutunut laajassa verkostossa vanhusneuvoston, 3. sektorin ja kaupungin toimijoiden yhteistyöllä. Verkostolla on ollut mahdollisuus tavoittaa sellaiset ikäihmiset, jotka muuten jäävät katveeseen. Tärkeässä roolissa ovat omaisoiva-kioskit, jotka ovat helposti saavutettavissa siellä missä ihmiset liikkuvat esim. kauppakeskusten yhteydessä toimivia, jolloin on helposti voinut tulla kysymään neuvoa. Tätä tärkeää verkostoyhteistyötä jatketaan myös hyvinvointialueella.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ollaan panostamassa vuoden 2023–2025 aikana useiden eri toimenpiteiden avulla etsivän ja löytävän vanhustyön kehittämistä ja integroimista osaksi pysyvää toimintaa. Käynnistymässä on hanke ja yhteistyöohjelma, joiden avulla tähän haasteeseen ollaan tarttumassa. Lisäksi valmisteilla olevassa hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman valmistelutyössä korostetaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen kytkeytymistä hyvinvointialueen strategiaan. HYTE-työ on väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista, hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoa ja parantamista, mm. mielenterveyden ongelmien, päihdehaittojen, sairauksien, tapaturmien, osattomuuden ja syrjäytymisen ehkäisemistä. Hyvinvointialueen strategiassa erityisesti näkökulmat Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta sekä Toimimme

yhdessä, kytkeytyvät vahvasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen linkittyy vahvasti myös hyvinvointialueen osallisuusohjelmaan. Strategian mukaisesti vanhusten toimintakykyä tuetaan ja elämänlaatua parannetaan järjestämällä yksilöllisiä, ennakkoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Tärkeäksi tavoitteeksi on nostettu heikoimmassa asemassa olevien asukkaiden palveluihin pääsyn parantaminen ja kyky tunnistaa entistä paremmin paljon palveluja tarvitsevat asiakkaamme.

Strategian mukaisiin tavoitteisiin pyrimme vanhuspalveluissa vastaamaan Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaisella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen "VaKeHyva-Hyvät palvelut" -hankkeella. Hankkeen tavoitteena on tukea ikäihmisten kotona asumista kohdentamalla palveluja ennakkoivalla otteella ja selkiyttäen ikäihmisten kotiin tuotettavien palveluiden kokonaisuutta hyvinvointialueella nivoen se luontevasti koko sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Ikäihmisten oikea-aikainen palveluiden piiriin pääsy paranee ennakkoivalla otteella piileviä tukitarpeita ja ongelmia varhain tunnistamalla ja toimintakykyinen kotona asuminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuella. "Hyvä Ikä" -hanke tulee luomaan senioritoimintamallin, jonka avulla helpotetaan yhteydenottoa huoli tilanteissa ja tavoitetaan ennakkoivasti ikäihmiset. Hankkeessa jatketaan ja edelleen kehitetään MEK-työn ja etsivän vanhustyön toimintamalleja osaksi vanhuspalvelujen valikkoa yhteistyössä järjestöjen, vapaaehtoisten, kaupunkien peruspalvelujen (kuten kulttuuri ja liikuntapalvelut) sekä hyvinvointialueen yhteistyönä.

Tämän koko hyvinvointialuetta koskevan kehittämistyön rinnalla käynnistyy keväällä 2023 Päivikki ja Sakari Sohlberg säätiön rahoittama ohjelma Havukosken ja Myyrmäen alueilla. Ohjelmassa rakennetaan verkostomaisesti toimiva palvelukokonaisuus ja malli, joka kykenee tarjoamaan monipuolisesti ja nopeasti oikea-aikaista tukea. Ohjelma toteutetaan viiden työpaketin kautta, jotka tuottavat sisältöjä rahoitusohjelman tehtäviin. Työpaketit ovat digitaalinen auttaminen, arjen tuki, mielen hyvinvointi, vanhemmuuden tuki, sekä ikääntyneiden mielen hyvinvointi. Rahoitus on myönnetty vaikuttaviin ja mitattaviin toimenpiteisiin, tarkoitus on edistää, edelleen kehittää ja laajentaa jo käynnissä olevia parhaita toimintamalleja. Ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin tuen työpaketin tavoitteena on haavoittuvassa asemassa olevien ikääntyneiden löytäminen verkostoyhteistyössä alueen kotihoidon, gerontologisen sosiaalityön ja palvelutarpeenarvioinnin ammattilaisten kanssa. Etsivä vanhustyö tapaa ikääntynyttä 1–6 kuukauden ajan ja asiakkaan tarpeen ja tavoitteiden mukaisesti tukee häntä saamaan keskusteluapua, osallistumaan ryhmätoiminta tai saamaan vapaaehtoisen tukihenkilön. Ohjelmassa Diakonissalaitos ja Helsinki Missio tuottavat etsivää vanhustyötä, Senioripysäkki ja tukihenkilöpalvelua alueen ikääntyneille ja kehittävät toimintaa yhdessä vanhuspalvelujen ja alueiden eri toimijoiden kanssa.

Jo tehtyjen selvitysten ja tutkimusten tuottaman tiedon pohjalta on siis käynnistetty useita eri toimenpiteitä hyvinvointialueella, joilla tähän valtuustoaloitteeseen pyritään vastaamaan ja näin integroimaan etsivän vanhustyön toimintamalli osaksi hyvinvointialueen pysyvää toimintaa.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: *"Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."*

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 100**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien omaishoitajien palvelutarpeiden tunnistamista ja jaksamisen tukemista**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelijat: vanhuspalvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen ja aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja Kirsi Leväpelto

Aluevaltuuston kokouksessa 22.11.2022 § 98 jätettiin Keskustan aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite *"Omaishoitajien palvelutarpeiden tunnistaminen ja jaksamisen tukeminen"*. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 24 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Aluevaltuuston on ryhdyttävä pikaisiin toimenpiteisiin omaishoitajien palvelutarpeiden tunnistamiseksi sekä erityisesti omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi. Omaishoitajat tekevät merkityksellistä työtä kehitysvammaisten ja sairaiden läheistensä hyvinvoinnin turvaamiseksi."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.11.2022 § 98 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen vanhusten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vanhus- ja vammaispalveluissa nähdään omaishoitajien hyvinvointi ja tämän arvokkaan työn tukeminen merkityksellisenä ja palvelutarpeiden tunnistaminen sekä omaishoitajien jaksamisen tukeminen on nostettu yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi vuodelle 2023. Fuusiovalmistelun aikana omaishoidon tuen palvelujen yhtenäistäminen aloitettiin asteittain. Omaishoidontuen 3. palkkioluokka otettiin käyttöön myös Vantaalla 1.5.2022 alkaen. Hyvinvointialueen strategiassa hyvinvoinnin ja turvallisuuden kokonaisuudessa tuodaan esiin myös omaishoidon palvelujen kehittäminen, omaishoitajien jaksamiseen panostaminen ja riittävästä omaishoitajien tuesta huolehtiminen. Vanhusten kotona asumisen palvelujen toimintasuunnitelman mukaisesti vanhusten toimintakykyä tuetaan ja parannetaan elämänlaatua järjestämällä yksilöllisiä, ennakkoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Omaishoidon peittävyttä ja palveluita parantamalla mahdollistetaan omaishoidettavan ja omaishoitajan yksilölliset palvelut.

Keravalla tehtiin vuonna 2022 opinnäytetyönä selvitys virallisten ja epävirallisten omaishoitajien näkemyksistä tarjolla olevista omaishoitoa tukevista palveluista. Kyselyyn vastasi 38 virallista ja 22 epävirallista omaishoitajaa. Suurin osa vastaajista koki työn merkityksellisyyden olevan hyvinvoinnin tukemisen tärkeimpiä elementtejä. Arkea kuluttavimmaksi tekijäksi nostettiin tiedonpuute. Tarjolla olevista omaishoitoa tukevista palveluista positiivisempina on koettu lakisääteinen vapaa, itselle tärkeät harrastukset, vapaa-ajan toiminnot ja vertaistuki. Lakisääteisten vapaiden

pitämättömyyden syitä olivat hoidon järjestämisen raskaus, tiedonpuute ja syällisyys. Selvityksen tulosten johtopäätöksenä todettiin, että kehittämällä tiedonkulkua ja viestintää olisi alueella mahdollista tukea niin virallisia kuin epävirallisia omaishoitajia. Toteutetun selvityksen tavoitteeseen vastaamiseksi tarvitaan lisätietoa koko alueen omaishoitajien toiveista/tarpeista, omaishoidosta tiedottamista sekä vahvistettua neuvontaa ja ohjausta omaishoitotyöstä ja sen tukitoimista.

Vantaalla tehtiin vuonna 2022 YAMK tutkimuksellisenä kehittämistyönä selvitys omaishoitajien asiakasraadista, jossa selvitettiin näkökulmia omaishoitajien arkeen ja tarpeisiin. Omaishoitajien näkemykset Vantaan kaupungilta saatavista tukipalveluista vaihtelivat. Pääsääntöisesti myönnettyihin tukipalveluihin oltiin tyytyväisiä. Omaishoitajat kokivat, että raskashoitoisemmille hoidettaville ei löytynyt soveltuvaa sijaishoitoa. Vapaa-ajan riittämättömyys tuli esiin hankaluuksina hoitaa kodin ulkopuolisia asioita sekä vaikeuksina pitää omaishoitajan omasta hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolta. Asiakasosallisuuden kokemukset vaihtelivat sen mukaan, miten hyvin tukipalvelut vastasivat omaishoitoperheen tarpeita. Asiakasraatitoiminta kiinnosti omaishoitajia vaikkakin omien voimavarojen riittävyys mietitytti. Selvitys tuotti asiakasohjauksikölle tärkeää tietoa vantaalaisten omaishoitajien näkemyksistä liittyen tukipalveluihin, asiakasosallisuuteen ja asiakasraatiin.

Aluehallituksen 14.12.2022 päätöksen mukaisesti vuodelle 2023 lisätään vanhusten omaishoidon järjestämiseen 0,1 milj. euroa, jolla lisätään peittävyttä ja tarpeenmukaisia palveluita. Tällä rahoituksella käynnistetään vanhusten asiakasohjauksessa projekti, johon rekrytoidaan kaksi työntekijää. Projektisuunnitelmassa on huomioitu aiemmin tehty selvitys Keravalla. Projektityöntekijöiden tehtävänä on omaishoitajien osallistaminen kehittämistyöhön ja kuulemalla (asiakasraati, kysely, tapaamiset) toiveiden ja tarpeiden kartoittamiseksi koko hyvinvointialueella, järjestää omaishoitajille vahvistettua ohjausta ja tukitapaamisia sekä parantaa omaishoitoperheille kohdennettua viestintää mm. nettisivuja kehittämällä, some-viestintää tehostamalla sekä tiedotteiden avulla. Työllä varmistetaan myös seurantakäytien toteutuminen kaikille vuosittain tai tilanteen muuttuessa. Projektin aikana kerätystä tiedosta valmistellaan suunnitelma tulevien vuosien tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta. Kehittämistyötä tehdään tiiviisti eri järjestötoimijoiden ja vanhus- ja vammaispalvelujen kanssa. Kehittämistyön rinnalla vammaisten asiakasohjauksessa organisoidaan toimintaa siten, että omaishoidon piirissä oleville asiakkaille on mahdollista toteuttaa vuosittaiset hyvinvointitapaamiset ja annetaan neuvontaa sekä ohjausta sitä tarvitseville.

Helmikuussa 2023 käynnistynyt asiakasraatitoiminta ja sen kehittäminen on myös tärkeä toimenpide omaishoitajien tukemiseksi. Asiakasraadin tavoitteena on asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveystalveluiden kehittäminen, asiakastyytyväisyyden lisääminen, ikäihmisten osallisuuden vahvistaminen, vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, virkistäytyminen sekä jaksamisen tukeminen. Vuoden 2023 aika on tarkoituksena luoda Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle iäkkäiden asiakasraati-malli, joka jää pysyväksi toiminnaksi hyvinvointialueelle "Etäpalvelujen kehittämishankkeen" hankkeen loputtua. Asiakasraadissa on mukana ikäihmisiä, joiden elämäntilanne vaihtelee yksin asuvista, omaishoitoperheisiin. Raadissa mukana olevat omaishoitajat pääsivät jakamaan omia kokemuksiaan arjesta ja tuoden näin asiakasraadille keskusteluun ja edelleen palvelujen kehittämiseen tärkeitä näkemyksiä.

Vammaisten omaishoitajat aktivoidaan kevään 2023 aikana heille lähetettävän Webropol-kyselyn avulla. Kyselyn avulla selvitetään omaishoitajien kokemuksia ja heidän halukkuuttaan osallistua asiakasraatitoimintaan. Toteutettavan kyselyn vastausten perusteella laaditaan suunnitelma, jossa täsmennetään pidemmän aikavälin toimenpiteet. Suunnitelman laatiminen toteutetaan yhteistyössä asiakasraadien kanssa. Kyselyn aikana henkilöstö jalkautuu samanaikaisesti mukaan myös järjestörinkien järjestämiin tilaisuuksiin. Jalkautumisen tavoitteena on tavoittaa maahanmuuttajataustaiset omaishoitajat ja jakaa tietoa omaishoitajuudesta heille ymmärrettävällä kielellä.

Hyvinvointialueen vanhuspalveluiden omaishoitoperheille on tarjolla perheiden toiveista sekä tarpeista lähtöisin perustettavia etäryhmiä, joiden tarkoituksena on tukea omaishoitajien jaksamista ja tuoda heille virkistystä kotiin. Omaishoitajat saavat kotiin lainaksi tablettilaitteen, johon asennetun ohjelman myötä toteutetaan ryhmätoimintaa etänä. Etänä toteutettava ryhmätoiminta mahdollistaa ryhmätoiminnan mm. omaishoitajille, jotka ovat sidottuja omaishoitotyöhön ympärivuorokautisesti. Kevään 2023 aikana aloitetaan myös liikunta- ja vertaistukiryhmä alueen omaishoitajille. Omaishoitajien kontaktointi etäryhmätoimintaa varten on tehty yhteistyössä Vantaan ja Keravan asiakasohjausyksiköiden kanssa. Lisäksi omaishoitoperheille on järjestynyt "Uusia säveliä etsimässä"-ryhmä, joka toteutetaan yhteistyössä Metropolia AMK:n kanssa. Tämä ryhmä on tavoittanut 8 omaishoitoperhettä, jotka osallistuvat toimintaan säännöllisesti. Vammaispalveluissa omaishoitajille järjestetään ryhmävalmennusta, jonka tavoitteena on vertaistuen lisääminen ja omaishoitajan roolin moninaisuuden näkeminen. Vertaistuellisen kokemuksen saavuttamiseksi nämä tapaamiset toteutetaan ikäkausittain 0-14 vuotiaiden, 14-28- vuotiaiden ja 28-65- vuotiaiden omaishoitajille. Tapaamiset toteutetaan lähitapaamisina tai virtuaalisesti omaishoitajan valinnan mukaan kolme kertaa syksyn 2023 aikana ja jatkossa kuusi kertaa vuodessa. Yhteistyötä syvennetään pääkaupunkiseudun omaishoitajat (POLLI) kanssa ja yhteistyössä hyödynnetään omaishoidon kokemusasiantuntijaa sekä vieraskielisten omaishoidon osaamista. Omaishoitajille tarkoitettun viestinnän helppolukaiseen sisältöön kiinnitetään huomiota jakamalla tietoa myös selkokielellä, huomioiden vieraskieliset omaishoitajat.

Omaishoitoperheiden tukemiseksi ja palvelujen kehittämiseksi hyvinvointialueen toimijat tapaavat omaishoidon tuen järjestökumppaneita säännöllisesti 2-4 kertaa vuodessa Vantaan ja Keravan omaishoidon tuen kumppanuuspöydän äärellä. Tietoa jaetaan ja toimintaa kehitetään yhdessä. Asiakasraadilta saadaan kokemustietoa omaishoitajien tarpeista ja toiveista. Yhteisiasiantuntijuus on merkittävä keino kehittää toimintaa tarpeiden mukaiseen suuntaan ja vahvistaa osallisuutta ja lisätä ammatillista osaamista. Laajojen verkostojen avulla löydetään myös tuen tarvitsijoita.

Omaishoitoperheille nimetään oma työntekijä asiakasohjauksesta. Omatyöntekijä on palveluohjaaja, joka on tehnyt arvioinnin palvelujen tarpeesta ja asiakas jää oman palveluohjaajan seurantaan omaishoidon tuen asiakkuuden ajaksi. Seuranta pitää sisällään omaishoitoperheen tuen ja neuvonnan, vähintään vuosittaiset tapaamiset (tarpeen mukaan). Oma palveluohjaaja myös seuraa omaishoitajan jaksamista ja tukee tarvittaessa. Omaishoitajan hyvinvointitapaamiset järjestetään vähintään joka toinen vuosi ja tarvittaessa omaishoitaja ohjataan terveystapaamisiin.

Hyvinvointialueen uusille omaishoitajille tarjotaan mahdollisuus osallistua valmennukseen. Valmennusta järjestetään 2 kertaa vuodessa yhteistyössä eri verkostokumppaneiden kanssa. Valmennuksen sisältö on rakennettu omaishoitajien tarpeiden ja esitettyjen toiveiden mukaisesti. Sisältönä valmennuksessa on palveluohjaajan, ravitsemusterapeutin, suuhygienistin, omaishoitajien järjestöedustajan, toiminta- ja fysioterapeutin sekä kinestetiiikan ohjaajan luennot. Lisäksi valmennuksessa käydään läpi arjessa kotona eteen tulevia tilanteita läheisen hoitamisen näkökulmasta, tärkeä osuus valmennuksessa on omaishoitajien oman hyvinvoinnin ja jaksamisen varmistaminen. Omaishoitajien vertaistuki on koettu valmennuksessa erityisen tärkeäksi.

Omaishoitajien jaksamista on tuettu myös järjestämällä mahdollisuus tilapäiseen hoitoon päivätoiminnassa silloin kun omaishoitajalla on äkillinen meno, jonka vuoksi on estynyt hoitamaan läheistään. Tilapäinen päivätoiminta päivä on mahdollinen sekä Keravan että Vantaan omaishoidettaville.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kaikilla kotihoidon säännöllisillä asiakkailta sekä omaishoidon tuen piirissä olevilla omaishoidettavilla on nimetty lääkäri. Ensisijaisesti lääkäri on terveysaseman lääkäri. Paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden kohdalla kriteerien täyttyessä nimettynä lääkärinä toimii kotihoidon lääkäri. Tavoitteena on tukea iäkkäiden asukkaiden turvallista asumista kodissaan sairauksien aiheuttamasta toimintakyvynlaskusta huolimatta. Tällä toimintamallilla varmistetaan myös omaishoitoperheissä tarvittava lääketieteellinen tuki hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Omaishoitoperheiden tukemiseksi ja palvelujen kehittämiseksi hyvinvointialueen toimijat tapaavat omaishoidon tuen järjestökumppaneita säännöllisesti 2–4 kertaa vuodessa Vantaan ja Keravan omaishoidon tuen kumppanuuspöydän äärellä. Tietoa jaetaan ja toimintaa kehitetään yhdessä. Asiakasraadilta saadaan kokemustietoa omaishoitajien tarpeista ja toiveista. Yhteisasantuntijuus on merkittävä keino kehittää toimintaa tarpeiden mukaiseen suuntaan ja vahvistaa osallisuutta ja lisätä ammatillista osaamista. Laajojen verkostojen avulla löydetään myös tuen tarvitsijoita.

Nykyisillä vanhusten palveluilla jo tunnistetaan omaishoitajien palvelutarpeita ja pyritään vastaamaan niihin. Lisäksi hyvinvointialueella 2023 alkavan omaishoidon tuen projektin sekä asiakasraadin avulla pystymme tunnistamaan omaishoitoperheiden tarpeita ja toiveita sekä kehittämään omaishoitajien jaksamista tukevia toimintoja

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: *"Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen*

hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 101**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien toimenpiteitä ikäihmisten yksinäisyyden lievittämiseksi**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: vanhusten palvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

Aluevaltuuston kokouksessa 21.6.2022 § 66 jätettiin Antero Eerolan valtuustoaloite koskien toimenpiteitä ikäihmisten yksinäisyyden lievittämiseksi. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 28 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Koko maailmaa ja sen osana Suomea koetellut koronapandemia merkitsi pitkään jatkunutta ihmisten sosiaalista eristämistä toisistaan. Tällä on ollut selkeästi havaittuja haitallisia vaikutuksia eri ikäisten ihmisten mielenterveyteen ja yksinäisyyden kokemuksiin.

Eniten huomiota ovat saaneet nuorten kohtaamat ongelmat, joiden seuraukset saattavat vaikuttaa haitallisesti vielä pitkäänkin. Niiden lievittämiseen ja ratkaisuun on kuitenkin panostettu, kuten oikein onkin.

Korona-ajan sosiaalinen eristys on kuitenkin koetellut myös ikäihmisiä. Monella seniorikansalaisella yksinäisyyden kokemukset saattavat kuitenkin olla pidempiaikaisia, etenkin jos ikääntymisen myötä puoliso, oman ikäiset läheiset ja ystävät ovat jo menehtyneet. Tätä korostaa nykyinen vanhustenhoidon ideologia, jonka lähtökohtana – myös säästösyistä – on ollut, että vanhusten on asuttava kotona mahdollisimman pitkään, vaikka fyysinen ja henkinen kunto ei antaisi siihen enää myöten.

Siksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella pitäisi panostaa toimenpiteisiin, erityisesti etsivään vanhustyöhön, jolla ikäihmisten yksinäisyyden kokemuksia voidaan kartoittaa ja lievittää.

Yksi malleista voisi olla Vantaalla syksyllä 2018 käynnistetty määräaikainen Yksinäiset vanhuksat Vantaalla – hanke tai mahdollisesti sen jatkaminen. Hankkeessa kerättiin kyselyn avulla tietoa yksinäisyyden kokemuksista yksin kotona asuvilta yli 75-vuotiailta kaupunkilaisilta. Kysely lähetettiin yli tuhannelle ihmiselle, joista kymmenen valittiin tarkempaan haastatteluun.

Tiedonhankinnan perusteella koottiin toimenpidesuunnitelma, jonka toteuttamiseksi perustettiin erityinen Yksinäiset vanhuksat Vantaalla – hanke työntekijöineen. Kokemukset hankkeet olivat rohkaisevia.

Yksi toimenpiteistä keinoista on vanhusten päivätoiminta. Myös eläkeläisjärjestöt ja hyvinvointialueen vanhusneuvosto on kytkettävä tiiviisti mukaan työhön.

Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet Vantaan ja Keravan aluevaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

** Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy kartoittamaan yksin asuvien ikäihmisten yksinäisyyden kokemuksia ja käynnistää sekä jatkaa olemassa olevia toimenpiteitä sen lieventämiseksi."*

Aluehallitus päätti kokouksessaan 21.6.2022 § 66 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaika ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Hyvinvointialueella on tunnistettu tarve edelleen kehittää ikäihmisten yksinäisyyden vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä. Yksinäisyyden kokemuksen vähentäminen on tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa, jota hyvinvointialue haluaa edistää tiiviissä yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä alueella toimivien järjestötoimijoiden kanssa.

Ikäihmisten yksinäisyyden kokemusta on selvitetty useiden eri selvitysten ja tutkimusten avulla lähivuosina. "Yksinäiset vanhuksset Vantaalla" -selvitys tehtiin vuosina 2018–2019. Tulosten pohjalta käynnistyi "MEK-Kiinnekohtia" -etsivän työn hanke, jonka toiminnalla etsittiin ja löydettiin yksinäisiä vanhuksia vuosina 2020–2022. Selvitys ja hanke osoittivat tarpeen alueelliselle toiminnalle sekä vapaaehtoistoiminnan ja kuntouttavan päivätoiminnan merkityksen yksinäisyyttä lievittävinä keinoina.

Lehtisalo ym. 2021 tutkimuksen mukaan koronapandemian aikana on havaittu yksinäisyyden lisääntymistä yksinasuvilla ikäihmisillä. Rantasen ym. 2021 tutkimuksessa todettiin koronarajoitteiden kaventaneen ikäihmisten elämämpiiriä, aktiivisuutta ja hyvinvointia. Hyvinvointia on tukenut aktiivinen toimijuus merkityksellisissä asioissa.

Ikäihmisten yksinäisyyden syyt ja kokemukset ovat yksilöllisiä, on tärkeä löytää tukea tarvitsevat ikäihmiset ja ennaltaehkäistä yksinäisyyden haittoja. Vantaan asiakasohjauksessa käynnistettiin "Viserrä huolesi" -kampanja 2022, jolla pyrittiin lisäämään ikäihmisten huolen tunnistamista ja siitä kertomista, jotta varhainen puuttuminen erilaisiin tilanteisiin olisi mahdollista, tarvetta voitaisiin arvioida ja tukitoimia aloittaa. Kampanjan tarkoituksena oli löytää neuvonnan- ja avuntarvitsijat ajoissa oikea-aikaista ohjausta ja neuvontaa varten. Kampanjalla tehtiin näkyväksi Seniorineuvonnan toimintaa ja yhteydenottokanavia sekä Seniorineuvonnan laajentumista Keravalle. Hyvinvointialueella tullaan jatkossakin panostamaan tiedottamiseen Seniorineuvonnan toiminnasta (jalkautuva toiminta, puhelinpalvelu, sähköposti ja Maisa-viestit) sekä jatkokehittämään hyvinvointialueen nettisivuja.

Seniorineuvonnan ja asiakasohjauksen työntekijät havaitsevat usein yksinäisyyden yhtenä taustatekijänä, kun asiakas ottaa yhteyttä ja toivoo jotain apua arkeensa. Seniorineuvontaan tulee yhteydenottoja ja huoli-ilmoituksia yksinäisyydestä, avun tarpeesta ja syrjäytymisen riskistä. Kotihoidon työntekijöille asiakkaat kertovat kaipaavansa seuraa ja aikaa työntekijöiltä. "HyväTyö" -toiminta alkoi 2015 kotihoidon työntekijöiden ajatuksesta, löytyisikö henkilöitä, jotka voisivat auttaa yksinäisiä ikäihmisiä arjen asioissa. "HyväTyö" -toiminta toteutuu yhteistyössä työllisyyspalvelujen kanssa, jonka kautta löydetään avustajiksi sopivia pitkäaikaistyöttömiä. Avustajat keskustelevat, ulkoilevat, auttavat kodin pienissä askareissa ikäihmisiä, joilla ei ole läheisiä arjen tukena.

Vapaaehtoistoiminnalla etsitään yksinäisille ikäihmisille ystäviä ja järjestetään ryhmämuotoista toimintaa avoimissa Korttelikerhoissa eri puolilla Vantaata. Korttelikerhojen vetäjät ovat vapaaehtoisia ja osallistujat lähialueen ikäihmisiä. Vapaaehtoistoiminnan toiminnanohjaaja koordinoi toimintaa.

Yksinäisille ikäihmisille on tarjolla lähialueen seurakunnan toimintaa. Esimerkkinä Keikka-aputoiminta Vantaankosken ja Hämeenkylässen seurakuntien alueella. Keikka-avusta voi yksinäinen ikäihminen pyytää saattajaa esimerkiksi kampaajakäynnille tai ulkoiluun jos läheisiä ei ole tai heillä ei ole mahdollisuutta olla apuna.

”MEK Kiinneohtia” -hankkeessa toteutettiin etsivää vanhustyötä vuosina 2020–2022 Vantaalla. Etsivässä vanhustyössä löydettiin yksinäisiä, syrjäytyneitä tai syrjäytymisvaarassa olevia ikäihmisiä. Etsivää työtä toteutettiin laajassa verkostossa, jossa oli mukana useita sosiaali- ja terveydenhuollon tahoja, järjestöjä, hankekumppaneita ja vuoden 2022 lopulla aloitettiin yhteistyö Keravan kaupungin sekä ”Löytävän vanhustyön” kanssa. Etsivällä työllä löydettiin ja tunnistettiin ikääntyneiden piilossa olevia tuen ja avun tarpeita, jonka seurauksena osalla ikääntyneistä on käynnistetty tai lisätty tukipalveluja. Etsivän työn asiakkaista lähes puolet hyötyi rinnalla kulkemisesta haasteellisessa elämäntilanteessa, ja he selviytyivät jatkossa kevyellä tuella esim. vapaaehtoistoimijan auttamana. Etsivän vanhustyön yksilötyötä tullaan jatkamaan 2023 käynnistyvien hankkeiden ja ohjelmien avulla.

”MEK kiinneohtia” -hankkeen ensimmäisessä vaiheessa edistettiin Vantaan kolmen senioritalon yhteisöllistä toimintaa, joka jatkuu edelleen pysyvänä toimintana. Senioritaloissa asuu vähävaraisia ikäihmisiä, joilla on erilaisia elämän hallinnan haasteita. Heidän arkeaan tuetaan ja yksinäisyyttä lievennetään ”Yhteisen pöydän” -kumppanuudella ja yhteisöllistä asumista tukevalla ”Porinapiiri” -toiminnalla. Vantaalla käynnistettiin Hakunilaan, Koivukylään ja Martinlaaksoon PILKE-ryhmät, joiden toiminta jatkuu ja joissa käy ikääntyneitä päihteiden käyttäjiä. Päihteettömään elämään tuetaan ryhmässä järjestämällä mielekästä tekemistä elämään.

Keravalla ”Löytävä vanhustyö” on toteutunut laajassa verkostossa vanhusneuvoston, 3. sektorin ja kaupungin toimijoiden yhteistyöllä. Verkostolla on ollut mahdollisuus tavoittaa sellaiset ikäihmiset, jotka muuten jäävät katveeseen. Tärkeässä roolissa ovat omaisoiva-kioskit, jotka ovat helposti saavutettavissa siellä missä ihmiset liikkuvat esim. kauppakeskusten yhteydessä toimivia, jolloin on helposti voinut tulla kysymään neuvoa. Tätä tärkeää verkostoyhteistyötä jatketaan myös hyvinvointialueella.

Kuntouttavaa päivätoimintaa järjestetään koko hyvinvointialueella. Päätöksen saaneet asiakkaat osallistuvat joko koko- tai osapäivätoimintaan. Kokopäivätoiminnalla tuetaan omaishoitajien jaksamista ja vastataan yksinäisten ikäihmisten sosiaalisen sekä toimintakykyä ylläpitävän toiminnan tarpeeseen. Osapäivätoiminta ”Punttia ja pullaa” tukee sekä fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä kuntosali- ja liikuntaharjoituksilla, että sosiaalista hyvinvointia mahdollistamalla toisten ihmisten tapaamisen ryhmässä. Tavoitteena on laajentaa Punttia ja pullaa -ryhmätoimintaa Keravalle sopivien tilojen löydyttyä. Päivätoimintajakson päättäneet, täysin yksinäiset, joilla ei ole päivätoiminnan lisäksi tukipalveluita lukuun ottamatta, muuta palvelua, on tarjottu etäpäivätoimintaa. Etäpäivätoimintaryhmä on koettu tärkeäksi yhteisöksi, joka vähentää yksinäisyyttä.

Vantaan ja Keravan kotona asumista tukevien etäpalvelujen kehittämishankkeessa on aloitettu 2022 yhdessä kotihoidon asiakkaiden ja heidän omaistensa kanssa erilaisten ryhmätoimintojen kehittäminen. Toiminnan kehittämisessä on kuultu asiakkaita sekä heidän läheisiään arjen tarpeista ja toiveista. Kehitettävillä toiminnoilla tavoitellaan yksinäisyyden tunteen vähenemistä, arjen rytmittämistä ja mielekkään tekemisen tarjoamista yhdessä muiden ihmisten kanssa. Ryhmämuotoisilla toiminnoilla tavoillaan myös asiakkaan aktivointia ja toimintakyvyn tukemista, jotta arki omassa kodissa olisi mielekkäämpää. Ryhmätoimintoja ovat olleet erilaiset jumpparyhmät, muisteluryhmät, visailuryhmät, musiikinkuunteluryhmät sekä ruokailuryhmät. Ryhmien sisällöllisen tarpeen on määritellyt ryhmäläiset itse ja itse toteutuksessa ovat olleet mukana myös muiden sektoreiden toimijat, kuten seurakunta, joka järjesti jouluna 2022 etäkotihoidon asiakkaille kauneimmat joululaulut konsertin suorana Pyhän Laurin kirkosta.

Etäkotihoidossa olevilla asiakkailla on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta lainassa oleva tablet- laite, johon myös omaisilla on ollut mahdollisuus soittaa ja nähdä läheisensä ruudun välityksellä. Omaiset ovat etäpalvelujen kehittämishankkeen toteuttaman kyselyn perusteella tunteneet turvallisuuden tunteen lisääntyneen, kun on ollut mahdollisuus ottaa videoyhteys jopa toiselta puolen Suomea tai ulkomailta perheenjäsenensä kotiin. Osa omaisista oli myös ohjannut laitteen avulla iäkstä omaistaan päivittäisissä toimissa. Etälaite ikääntyneen kotona on monelle perheelle mahdollisuus osallistua enemmän omaisensa arkeen.

Lisäksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ollaan panostamassa vuoden 2023–2025 aikana useiden eri toimenpiteiden avulla ikääntyneiden yksinäisyyden lievittämiseen. Käynnistymässä on hankkeita ja yhteistyöohjelmia, joiden avulla tähän haasteeseen ollaan tarttumassa. Lisäksi valmisteilla olevassa Hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman valmistelutyössä korostetaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen kytkeytymistä hyvinvointialueen strategiaan. HYTE-työ on väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista, hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoa ja parantamista, mm. mielenterveyden ongelmien, päihdehaittojen, sairauksien, tapaturmien, osattomuuden ja syrjäytymisen ehkäisemistä.

Hyvinvointialueen strategiassa erityisesti näkökulmat Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta sekä Toimimme yhdessä kytkeytyvät vahvasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen linkittyy vahvasti myös hyvinvointialueen osallisuusohjelmaan. Strategian mukaisesti vanhusten toimintakykyä tuetaan ja elämänlaatua parannetaan järjestämällä yksilöllisiä, ennakoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Tärkeäksi tavoitteeksi on nostettu heikoimmassa asemassa olevien asukkaiden palveluihin pääsyn parantaminen ja kyky tunnistaa entistä paremmin paljon palveluja tarvitsevat asiakkaamme.

Strategian mukaisiin tavoitteisiin pyrimme vanhuspalveluissa vastaamaan Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaisella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen "VaKeHyva-Hyvät palvelut" -hankkeella. Hankkeen tavoitteena on tukea ikäihmisten kotona asumista kohdentamalla palveluja ennakoivalla otteella ja selkiyttäen ikäihmisten kotiin tuotettavien palveluiden kokonaisuutta hyvinvointialueella nivoen se luontevasti koko sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Ikäihmisten oikea-aikainen palveluiden piiriin pääsy paranee ennakoivalla otteella piileviä

tukitarpeita ja ongelmia varhain tunnistamalla ja toimintakykyinen kotona asuminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuella. ”Hyvä Ikä” -hanke tulee luomaan senioritoimintamallin, jonka avulla helpotetaan yhteydenottoa huoli tilanteissa ja tavoitetaan ennakoivasti ikäihmiset. Hankkeessa jatketaan ja edelleen kehitetään MEK-työn ja etsivän vanhustyön toimintamalleja osaksi vanhushuollon palvelujen valikkoa yhteistyössä järjestöjen, vapaaehtoisten, kaupunkien peruspalvelujen (kuten kulttuuri ja liikuntapalvelut) sekä hyvinvointialueen yhteistyönä.

Tämän koko hyvinvointialuetta koskevan kehittämistyön rinnalla käynnistyy keväällä 2023 Päivikki ja Sakari Sohlberg säätiön rahoittama ohjelma Havukosken ja Myyrmäen alueilla. Ohjelmassa rakennetaan verkostomaisesti toimiva palvelukokonaisuus ja malli, joka kykenee tarjoamaan monipuolisesti ja nopeasti oikea-aikaista tukea. Ohjelma toteutetaan viiden työpaketin kautta, jotka tuottavat sisältöjä rahoitusohjelman tehtäviin. Työpaketit ovat digitaalinen auttaminen, arjen tuki, mielen hyvinvointi, vanhemmuuden tuki, sekä ikääntyneiden mielen hyvinvointi. Rahoitus on myönnetty vaikuttaviin ja mitattaviin toimenpiteisiin, tarkoitus on edistää, edelleen kehittää ja laajentaa jo käynnissä olevia parhaita toimintamalleja. Ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin tuen työpaketin tavoitteena on haavoittuvassa asemassa olevien ikääntyneiden löytäminen verkostoyhteistyössä alueen kotihoidon, gerontologisen sosiaalityön ja palvelutarpeenarvioinnin ammattilaisten kanssa. Etsivä vanhustyö tapaa ikääntynyttä 1–6 kuukauden ajan ja asiakkaan tarpeen ja tavoitteiden mukaisesti tukee häntä saamaan keskusteluapua, osallistumaan ryhmätoimintaa tai saamaan vapaaehtoisen tukihenkilön. Ohjelmassa Diakonissalaitos ja Helsinki Missio tuottavat etsivää vanhustyötä, Senioripysäkki- ja tukihenkilöpalvelua alueen ikääntyneille ja kehittävät toimintaa yhdessä vanhushuollon ja alueiden eri toimijoiden kanssa.

Hyvinvointialue myöntää vuosittain avustuksia sosiaali- ja terveydenhuoltoa tukevaan toimintaan. Hyvinvointialue myöntää avustuksia sosiaali- ja terveydenhuoltoa tukevaan toimintaan ensisijaisesti siltä osin kuin toiminta tukee hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä. Avustuksia myönnetään toimintaan, joka on hyvinvointialueen arvojen mukaista ja edistää strategisten tavoitteiden toteutumista sekä tukee hyvinvointialueen omaa palvelutoimintaa. Aluehallitus päätti myöntää 14.3.2023 § 63 kokouksessaan vuodelle 2023 avustusta 29 hakijalle yhteensä 850 000 euroa. Toiminta-avustusta myönnettiin 21 hakijalle yhteensä 94 500 euroa ja kumppanuusavustusta kahdeksalle hakijalle yhteensä 755 500 euroa. Avustusta myönnettiin muun muassa Kulttuuriyhdistys Kielo ry:lle hoivakotikonserttien ja keskustelutilaisuuksien järjestämiseen, Tikkurilan Eläkkeensaajat ry:lle Paas poiketen -vierailutoimintaan sekä Turvallisen vanhuuden puolesta Suvanto ry:lle ikääntyneiden väkivaltatyön avopalveluun, pitkäkestoiseen tukeen, vertaistuellisiin ryhmiin sekä matalankynnyksen kohtaamisiin. Lisäksi avustusta myönnettiin muun muassa Marjatta-säätiön ikäihmisten Myyrastin ja Havurastin toimintaan sekä polkutoimintaan.

Jo tehtyjen selvitysten ja tutkimusten tuottaman tiedon pohjalta on siis käynnistetty useita eri toimenpiteitä hyvinvointialueella, joilla tähän valtuustoaloitteeseen pyritään vastaamaan ja näin lievittämään yksin asuvien ikäihmisten yksinäisyyden kokemuksia.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: *"Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."*

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 102**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien psykiatrisen sairaanhoitajan palvelujen ottamista osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen oppilashuoltoa peruskouluissa**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: erityisasiantuntija Marjukka Laakso

Aluevaltuuston kokouksessa 20.12.2022 § 114 jätettiin Marjo Vackerin valtuustoaloite "*Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen oppilashuoltoa peruskouluissa*". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 27 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme seuraavaa:

Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen tilastojen mukaan jopa joka neljäs lapsi ja nuori kärsii mielenterveysongelmista. Osalla oppilaista ongelmat ovat niin pahoja, ettei koulunkäynnistä tule mitään. Covid-19 pandemia on nostanut nämä ongelmat jo aiempaa huolestuttavammalle tasolle sekä nyt käsillä oleva maailmantilanne luo haasteita edelleen.

Matalankynnyksen palveluna myös ilman ajanvarausta toteutettava palvelu tulisi saada juuri sinne missä lapset ja nuoret ovat, kouluihin. Tilanteet kouluissa ovat oppilashuollon tiimoilta erittäin kuormittuneita ja usein myös ajanvarausta tarvitaan kohtaamiseen. Tällä psykiatrisen sairaanhoitajan mallilla mahdollistaisimme kynnyksettömän palvelun lasten ja nuorten mielenterveyden ennaltaehkäisyyn ja akuuttitilanteiden tavoittamiseen. Etenkin nyt kun valtakunnallisesti on haasteita psykologien ja kuraattorien saatavuuteen, olisi tällä järjestelyllä todella tarvetta.

Avun saamisen tulisi olla käden ulottuvilla ja apua tulisi olla mahdollista hakea ilman huomion herättämistä. Kaikilla ei ole ihmistä tai paikkaa missä tai kenelle puhua. Puhuminen vaikeista asioista on pelottavaakin. Tiedämme jo entuudestaan kuormittuneista mielenterveydenpalveluista, joihin emme pysty vastaamaan halutun aikaikkunan sisällä. Erityisesti aikojen saamattomuus tai pitkittyminen lisää lasten ja nuorten turhautumista, tämä tuo mukanaan luottamuspulaa sekä palveluiden piiriin hakeutumisessa pyörii vielä epätietoisuus, vaikkakin mielenterveyden tietoisuutta on lisätty. Kun yhteiskunnassa panostetaan kasvavaan sukupolveen, voidaan vaikuttaa siihen, että he saavat mahdollisuuden ehjään ja terveeseen pohjaan elämälle myös mielenterveydessä. Myös lasten ja nuorten mielenterveyden ennaltaehkäisyyn panostamisella ehkäisemme ketjureaktiota. Jos lapsi tai nuori voi huonosti, vaikuttaa se myös perheeseen ja ympäristöön, jolloin vastassa saattaa olla myöhemmin myös vanhempien mielenterveys- ja /tai päihdeongelmat.

Me allekirjoittaneet esitämme viranhaltijoille tämän kaltaisen vakanssien tarkastelua, osana olemassa olevia oppilashuollon resursseja käyttäen, mikäli lisävakansseille ei ole mahdollisuutta. Varmastikin lähes jokainen meistä haluaa turvata lasten ja nuorten ehjän kasvun myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella, nyt mahdollisuus tehdä konkreettisia tekoja ja panostaa väestömme hyvinvointiin, kasvavaan sukupolveen. Tämä on yksi tärkeimmistä investoinneista, mikä maksaa itsensä takaisin moninkertaisesti."

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen.

Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan tehtävä on edistää hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia järjestämällä lakisääteisiä ennaltaehkäiseviä, tukea antavia ja korjaavia sosiaali- ja terveystalvveluja. Toimialan keskeisin tehtävä on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin parantaminen, jota edistetään oikea-aikaisilla ja vaikuttavilla varhaisen tuen palveluilla. Yksi toimialan keskeisimmistä tavoitteista taloussuunnitelmakaudella 2023–2026 on lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen nopeuttamalla pääsyä mielenterveyttä tukevien palvelujen piiriin.

Tavoitteeseen pyritään mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämistä jatketaan. Nuorten palveluita tarjotaan kolmessa yksikössä: Nuppi Länsi, Nuppi Itä ja Keravan Asema.

Palveluvalikkoa ja yhtenäistä asiakasprosessia kehitetään palveluiden saatavuuden parantamiseksi.

- Yhteistyötä HUS lasten- ja nuorisopsykiatrian kanssa tiivistetään laajentamalla yhteistä kehittämistyötä, kuten RRP-hankkeessa tapahtuva hoitopolkujen kehittäminen.
- Lasten ja nuorten mielenterveystyön työnjakoa selkeytetään ja yhteistyötä tiivistetään opiskeluhuollon (terveydenhoitajat, psykologit ja kuraattorit), perheneuvolapalvelujen ja nuorten psykososiaalisten palvelujen kesken palveluun pääsyn nopeuttamiseksi

(TA 2023/Hyvinvointialuejohtajan esitys)

Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen ja opiskeluhoito peruskoulussa

Opiskeluhoito on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opetustoimi ja hyvinvointialue toteuttavat opiskeluhoitoa suunnitelmallisena monialaisena yhteistyönä. Sitä tehdään yhdessä oppilaiden tai opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Varhaisen puuttumisen ja tukemisen toteutuminen edellyttää hyvää yhteistyötä oppilaitoksen ja opiskeluterveydenhuollon välillä. (Opiskeluhoito - THL)

Vantaa ja Keravan hyvinvointialueella toimii tällä hetkellä perusopetuksen opiskeluhoollossa kolme psykiatrissa sairaanhoitajaa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kaikki opiskeluhoollon toimijat (kuraattorit, terveydenhoitajat ja psykologit sekä psykiatriset sairaanhoitajat) tarjoavat tukea myös mielenterveyden haasteisiin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus itse varata aika opiskeluhoollon palveluihin puhelimitse, sähköpostitse, Wilman kautta, WhatsAppilla tai käymällä vastaanotolla. Asiakkaaksi voi ohjautua myös huoltajan tai oppilaitoksen työntekijän yhteydenoton kautta.

Mielenterveyttä tukevia palveluja tarjotaan opiskeluhuollon lisäksi myös muista palveluista. Perheneuvolapalveluissa on saatavilla palveluita mielenterveyden tukemiseksi lapsille ja nuorille. Perheneuvolapalveluita toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa. Vanhempi, lapsi tai nuori voi olla itse yhteydessä perheneuvolapalveluihin soittamalla lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen numeroon. Mielenterveyden tukea on tarjolla nuorille (13-21-vuotiaille) ja heidän läheisilleen myös Nupissa. Se tarjoaa matalan kynnyksen palvelua sosiaalisiin suhteisiin, mielenterveyteen, päihteidenkäyttöön ja elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä.

Palvelualueen keskeisenä tavoitteena on lasten ja nuorten mielenterveyttä tukevien ja hoitavien tahojen työnjaon selkiyttäminen ja yhteistyön tiivistäminen. Yhteistyötä ja palveluketjujen sujuvuutta tarkastellaan ennalta ehkäisevän opiskeluhuollon, psykososiaalisten palvelujen sekä erikoissairaanhoidon kesken. Työssä on huomioitava mm. että psykologien lakisääteinen mitoitus (1 psykologi/780 oppilasta) opiskeluhuollossa astuu voimaan 1.8.2023 alkaen. Tämän vuoksi psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssilla ei voida korvata opiskeluhuollon psykologia. Palveluketjujen sujuvuuden suunnittelutyössä tullaan kuitenkin tarkastelemaan myös erilaisia työskentelymalleja, eri vakanssien tehtäviä ja vakanssitarpeiden laajuutta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: *"Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."*

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 103**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien erityisnuorisotyön ottamista osaksi lastensuojelun palvelutarpeenarviointia**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: erityisasiantuntija Marjukka Laakso

Aluevaltuuston kokouksessa 20.12.2022 § 144 jätettiin Gashaw Kaisa Bibanin valtuustoaloite *"Erityisnuorisotyö osaksi lastensuojelun palvelutarpeenarviointia"*. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 18 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Hyvinvointialue tekee aktiivista, yhteistä ja monialaista työtä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisemiseksi Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä järjestöjen ja viranomaisten kanssa.

Nuorten kasvavien haasteiden vuoksi nuorisotyön merkitystä tulisi korostaa entisestään jo osana palvelutarpeenarviointia, jotta nuoren tilanteesta saadaan jo arviointivaiheessa kokonaisvaltainen kuva. Nuorisotyön lähtökohtana on nuoren elinympäristön hahmottaminen ja sen myötä nuoren oman toimijuuden vahvistaminen niin yksilö- kuin ryhmätilanteissa. Erityis-nuorisotyöntekijän tulisivikin toimia sosiaalityöntekijän työparina palvelutarpeen arvioinnissa kokonaisvaltaisen ja moniammatillisen toiminnan kehittämiseksi sekä nuoren kriisiytymisen ennaltaehkäisemiseksi.

Perusteita aloitteelle:

- *Nuoreen kontaktin saamisen tueksi, mikäli ilmenee vaikeuksia sosiaalityön puolella*
- *Ympäristön tuoma toimintamalli*
- *Vuoropuhelun ja yhteistyön lisääminen nuorten edun mukaista*
- *Nuorisotyö tuo mukanaan erilaisen lähestymisen, jota voidaan hyödyntää systemaattisemmin, jotta saadaan nuoren kannalta paras tulos*
- *Nuorisotyön joka tuntee nuoren ennestään, on helpompi saada käsitys nuoren kokonaistilanteesta (vahvuudet, voimavarat, kiinnostuksen kohteet, ympäristö, ystäväpiiri)"*

Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 §17 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.

Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaikaa ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan tehtävä on edistää hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia järjestämällä lakisääteisiä ennaltaehkäiseviä, tukea antavia ja korjaavia sosiaali- ja terveystalvuuksia. Toimiala jakautuu perheiden ennaltaehkäisevien, perheitä tukevien sekä perheiden

erityispalvelujen palvelualueisiin. Perheitä tukevien palvelujen palvelualue tuottaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lapsiperheille ja nuorille tukea antavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Sosiaalihuoltolain §36 mukainen palvelutarpeen arviointi tehdään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella palvelutarpeen arvioinnin ja perhesosiaalityön yksikössä.

Palvelutarpeen arvioinnista vastaa palvelutarpeen arvioimisen kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:ssä tarkoitettu sosiaalihuollon ammattihenkilö, jollei muualla laissa toisin säädetä. Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä vastaa virkasuhteessa oleva sosiaalityöntekijä. (22.4.2016/292)

Arviointi tehdään asiakkaan elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa ja läheisensä sekä muiden toimijoiden kanssa. (sosiaalihuoltolaki § 36). Erityisnuorisotyöntekijä voidaan ottaa mukaan palvelutarpeenarvioinnin laatimiseen, mikäli palvelutarpeen arvioinnista vastaava sosiaalihuollon ammattihenkilö tai nuori tai hänen perheensä katsoo sen olevan tarpeen ja erityisnuorisotyöntekijän katsotaan olevan oleellinen osa lapsen tai nuoren sen hetkistä kasvuympäristöä ja tällä työllä olevan erityistä vaikutusta lapsen tai nuoren elämään.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Todettiin selostusosaan tekstilisäys: "Aloite on jätetty jo vuonna 2022, mutta siihen vastataan vasta nyt johtuen hyvinvointialueen käynnistymisestä. Vastaus perustuu ajankohtaiseen tilanteeseen. Hyvinvointialueen vuonna 2022 voimassa olleen hallintosäännön mukaan valtuustoaloitteiden vastauksissa olevaa 6 kuukauden määräaika ei sovellettu vuonna 2022, minkä johdosta aloitteen vastaus on tulossa nyt päätöksentekoon."

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 104**Koonti valtuustoaloitteista vuodelta 2022**

VAKEDno-2022-67

Asian valmistelija: vt. hallintojohtaja Riikka Liljeroos

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 133 §:n mukaan aluehallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä tuotava aluevaltuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Samassa yhteydessä tuodaan luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

Koonti vuoden 2022 valtuustoaloitteista:**• Aluevaltuuston kokouksessa 8.3.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**

- Keskustan aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen varautumis- ja pelastussuunnitelman sekä strategian päivittämistä. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 21 valtuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.4.2022 § 47 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen pelastuslaitoksen valmistelujohtajan valmisteltavaksi.
 - Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 20.2.2022 § 251. Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 22.11.2022 § 95 merkitä saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja todeta valtuustoaloitteen loppuunkäsittelyksi.
- Antero Eerolan valtuustoaloite koskien Ukrainan sodan uhrien tukemista. Aloitteen on allekirjoittanut 31 valtuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.4.2022 § 48 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen talousvalmistelujohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänään.
- Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien riittävien mielenterveys- ja päihdepalveluiden turvaamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Aloitteen on allekirjoittanut 12 valtuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.4.2022 § 49 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi. Vastaus valmistellaan siinä kohtaa, kun terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja on aloittanut työssään.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.

• Aluevaltuuston kokouksessa 29.3.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:

- Riitta Särkelän ja 46 muun aluevaltuutetun allekirjoittama valtuustoaloite koskien järjestöjen toiminnan tukemista ja yhteistyötä. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut lisäksi 46 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.4.2022 § 50 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen talousvalmistelujohtajan sekä erityisasiantuntijan (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen / osallisuus) valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- **Aluevaltuuston kokouksessa 19.4.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Keskustan aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ateriahankintojen kilpailutuksen korkeatasoiset laatuvaatimukset". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 23 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 82 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen hallintovalmistelujohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite "Ilmasto- ja kestävyysstrategia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 10 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 83 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen strategiavalmistelun päällikön valmisteltavaksi.
 - Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 30.11.2022 § 251. Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 22.11.2022 § 95 merkitä saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja todeta valtuustoaloitteen loppuunkäsittelyksi.
 - KD aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Valtuustoaloite pysyvien hoito- ja palvelusuhteiden kehittämiseen Vantaa-Kerava hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 28 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 87 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan, vanhusten palvelujen toimialajohtajan sekä aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi. Vastaus valmistellaan siinä kohtaa, kun toimialajohtajat ovat aloittaneet työssään.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Reija Frimanin valtuustoaloite "Kulttuurihyvinvointi osaksi sosiaali- ja terveystaloutta". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 21 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 84 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen strategiavalmistelupäällikön sekä hyte-asiantuntijan valmisteltavaksi.

-
- Vastaus aloitteeseen käsiteltiin aluehallituksessa 5.10.2022 § 197 ja aluevaltuustossa 22.11.2022 § 96. Aluevaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.
 - Uusi vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänään.
 - Jussi Saramon valtuustoaloite "Valtuustoaloite neurokirjostrategian laatimiseksi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 20 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 86 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi. Vastaus valmistellaan siinä kohtaa, kun toimialajohtajat ovat aloittaneet työssään.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Ennaltaehkäisevää työtä matalalla kynnyksellä". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 37 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 § 85 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi. Vastaus valmistellaan siinä kohtaa, kun toimialajohtaja on aloittanut työssään.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - **Aluevaltuuston kokouksessa 31.5.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Anne Karjalaisen valtuustoaloite koskien Hyvinvointilähete-toimintamallin selvittämistä apua tarvitsevien ihmisten tueksi yhteisöllisin keinoin yhteistyössä Keravan ja Vantaan alueen kolmannen sektorin kanssa. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 18 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.6.2022 § 119 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Marja Ahavan, Anniina Pylsyn ja Olga Gilbertin valtuustoaloite koskien tiimimalli-työtavan käyttöönottoa terveysasemilla Vantaa-Kerava hyvinvointialueella. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 31 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.6.2022 § 120 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Sosialidemokraattisen aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite koskien selkokielen ottamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelukieleksi. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 33 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.6.2022 § 121 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

- Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- Antero Eerolan valtuustoaloite koskien sairaaloissa käynnistettävää etsivää päihdetyötä. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 15 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.6.2022 § 122 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- **Aluevaltuuston kokouksessa 21.6.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Tiina Tuomelan valtuustoaloite "Aloite köyhyysneuvoston (köyhyyden vähentämisen neuvosto) perustamiseksi Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 22 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 16.8.2022 § 149 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Soile Erikssonin valtuustoaloite "Lapsibudjetointi käyttöön Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 35 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 16.8.2022 § 150 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen talousvalmistelujohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Antero Eerolan valtuustoaloite "Toimenpiteet ikäihmisten yksinäisyyden lievittämiseksi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 28 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 16.8.2022 § 151 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhusten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänään.
 - Tia Seppäsen, Funda Demirin ja Matilda Stirkkisen valtuustoaloite "Aloite sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen yhdenvertaisuuden edistämiseksi hyvinvointialueen palveluissa ja asiakaskohtaamisissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 25 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 16.8.2022 § 148 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan, aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan, vanhusten palvelujen toimialajohtajan sekä terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Gashaw Bibanin valtuustoaloite "Moninaisuuden huomioiva johtamisstrategia hyvinvointialueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 14 aluevaltuutettua.

-
- Aluehallitus päätti kokouksessaan 16.8.2022 § 152 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen strategiavalmistelun päällikön valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - **Aluevaltuuston kokouksessa 30.8.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Pirjo Luokkalan valtuustoaloite "Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähipalvelujen suunnitteluun tulee osallistaa alueen asukkaat, asukas- ja muut yhdistykset sekä alueella toimivat yritykset". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 30 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 281 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen johtajaylilääkärin valmisteltavaksi.
 - Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänä.
 - Eve Rämön valtuustoaloite "Vantaan-Keravan hyvinvointialue mukaan Mielenturvaa-verkoston". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 28 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 280 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Marjo Vackerin, Pia Lohikosken ja Laura Tulikorven valtuustoaloite "Etsivän vanhustyön pysyvän toiminnan järjestäminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 30 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 278 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhusten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänä.
 - **Aluevaltuuston kokouksessa 27.9.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Tuukka Saimenin ja Tanja Aidanjuuren valtuustoaloite "Ei-välttämättömien kustannuksien kohtuullistaminen ja toimintaohjeiden määrittäminen". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 11 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 279 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulee laatia vammaispoliittinen ohjelma ja käyttää yhdenvertaisuusvaikutusten arviointia". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 24 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 282 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

- Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- **Aluevaltuuston kokouksessa 22.11.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Keskustan aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Omaishoitajien palvelutarpeiden tunnistaminen ja jaksamisen tukeminen". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 24 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 283 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhusten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänään.
 - Valta kuuluu kansalle -aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Ennakointi lakisääteisen väärinkäytösten ilmiäntokanavan perustamiseksi hyvinvointialueelle, ns. Whistleblower-direktiivi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 11 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 284 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen hallintojohtajan ja tarkastuspäällikön valmisteltavaksi.
 - Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 28.2.2022 § 54. Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 14.3.2023 § 21 merkitä saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja todeta valtuustoaloitteen loppuunkäsitleyksi.
 - Pia Lohikosken valtuustoaloite "Laaditaan asunnottomuuden poistamiseen tähtäävä ohjelma Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 19 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 285 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- **Aluevaltuuston kokouksessa 20.12.2022 jätetyt valtuustoaloitteet:**
 - Ulla-Maija Kopran valtuustoaloite "Työ- ja toimintakyvyn sekä eläkemahdollisuuksien selvittelyn yksikkö osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen terveystalvija". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 34 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 § 15 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
 - Marjo Vackerin valtuustoaloite "Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen oppilashuoltoa peruskouluissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 27 aluevaltuutettua.

- Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 § 16 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.
- Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänään.
- Hanna Holmberg-Soton valtuustoaloite "Rakenteellisen sosiaalityön toteuttaminen ja seuranta hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 25 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 § 19 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajien valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- Gashaw Kaisa Bibanin valtuustoaloite "Erytisnuorisotyö osaksi lastensuojelun palvelutarpeenarviointia". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 18 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 § 17 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.
 - Vastaus valtuustoaloitteeseen käsitellään aluehallituksen kokouksessa 18.4.2023 omana pykälänään.
- Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulee perustaa henkilöstöasioiden lautakunta". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 10 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 § 18 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.
- Tiina Keskimäen valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulee edistää hallinnon avoimuutta järjestämällä koulutusta luottamushenkilöille ja viranhaltijoille julkisuuslain velvoitteista". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 14 aluevaltuutettua.
 - Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.1.2023 § 14 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen hallintojohtajan valmisteltavaksi 20.6.2023 mennessä.
 - Vastaus aloitteeseen on tarkoitus tulla toukokuussa aluehallituksen käsiteltäväksi ja edetä aluevaltuuston 12.6.2023 käsiteltäväksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi koonni valtuustoaloitteista vuodelta 2022.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti keskustelun jälkeen esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi koonnin valtuustoaloitteista vuodelta 2022. Lisäksi aluehallitus päätti todeta, että osa valtuustoaloitteiden vastauksista voi tarvittaessa siirtyä 11.9.2023 pidettävään aluevaltuustoon.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 105

Tiedoksi merkittävät asiat

Asian valmistelija: vt. hallintojohtaja Riikka Liljeroos

1. Aluehallituksen syksyn 2023 seminaarin ajankohdaksi on suunniteltu ajankohtaa to-pe 26.-27.10.2023. Tilaisuuden paikka katsotaan lähempänä.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Aluehallituksen jäsen Sakari Rokkanen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 11.22.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisäksi todettiin, että syksyn aluehallituksen kokoukset 5.9.2023 ja 10.10.2023 muutetaan läsnäolokokouksiksi.

Lisäksi todettiin, että 25.4.2023 pidettävä aluehallituksen iltakoulu pidetään sähköisesti Teamsin välityksellä ja että jatkossa iltakoulut pidetään lähtökohtaisesti läsnäolotilaisuuksina.

Lisäksi merkittiin tiedoksi konsernipalvelujen toimialajohtajan katsaus koskien Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvitystä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstöhallinnon tukipalveluiden hankinnasta.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 106

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat

Oheismateriaali

1 Pöytäkirja-Edunvalvontajaosto - 23.03.2023, klo 13:32

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat:

Edunvalvontajaosto, kokous 23.3.2023

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut pöytäkirjat tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 107

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Hyvinvointialuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 32 Päätös tulkkauspalveluiden hankinnan väliaikaisesta järjestämisestä, 30.03.2023

§ 33 Päätös sitoutumisesta Hansel Oy:n toimisto- ja IT-tarvikkeet 2023-2025 (2027) yhteishankintaan, 31.03.2023

Yleinen päätös:

§ 36 Valtuustoryhmän tuen myöntäminen vuodelle 2023 / Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä, 13.04.2023

Järjestämisen tuen johtaja

§ 5 Päätös kotipalvelun tukipalvelusta / Kuntouttava kotipalvelu & fysioterapia Kunnon Päivät Oy, 28.03.2023

Konsernipalvelujen toimialajohtaja

§ 8 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstöjuhlien hankinta, 03.04.2023

Kotona asumisen palvelujen palvelualuejohtaja

§ 7 Vanhusten päivätoiminnan tilapäinen supistaminen kesällä 2023, 31.03.2023

Laadunvalvonnan päällikkö

§ 8 Päätös yksityisen sosiaalipalvelujen tuottamisesta/Kotirinki Lassila Helsinki Albina TS, 27.03.2023

§ 9 Hyväksyminen tehostetun palveluasumisen palvelusetelipalveluntuottajaksi: Attendo Kotiplus Oy: Attendo Lentola, 29.03.2023

§ 10 Hyväksyminen tehostetun palveluasumisen palvelusetelipalveluntuottajaksi: Tutoris Oy: Mainiokoti Tenho, 30.03.2023

§ 11 Päätös yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta / Puhtosin Oy, 30.03.2023

§ 12 Päätös yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta / Ninan Kotipalvelu, 03.04.2023

§ 13 Päätös yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta / BM Palvelut Oy, 05.04.2023

§ 14 Päätös yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta / Kotirinki Klaukkala Nurmijärvi, Anmaks, 05.04.2023

§ 15 Päätös yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta/Curon Oy, 11.04.2023

Tietohallintojohtaja

Hankintapäätös:

§ 27 Hankintapäätös puheviestinnän ja asiakaspalveluratkaisun toteutusprojektin lisätöiden hankinnasta, 27.03.2023

§ 28 Hankintapäätös strategiatyökalupalvelun hankinnasta, 29.03.2023

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut viranhaltijapäätökset tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

Kokouskäsitely

Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Patrik Karlsson poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 11.34.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Muutoksenhakukielto

§91, §92, §93, §96, §97, §98, §99, §100, §101, §102, §103, §104, §105, §106, §107

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.

(Laki hyvinvointialueesta 141 §)

Oikaisuvaatimus

§94, §95

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen aluehallitukselle. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Oikaisuvaatimus toimitetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, aluehallitus

Osoite:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue / kirjaamo
PL 1000, 01301 Vantaa
kirjaamo@vakehyva.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on oikaisuvaatimuksen tekijän allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.